

Upravitelstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 194.
Račun pri pošti, dek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.342, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Afirmacija Male antante

Sredi največje evropske napetosti, ko se je že zdelo, da razpada Evropa v dva usodna tabora, ki bi postavila vse evropske države pred težko alternativo, in katerih snovanje bi zahtevalo posebno odločnost v zunanji politiki posameznih evropskih držav, je prišla iz Bukarešte nepričakovana vest, da je dotedanji rumunski zunanji minister Titulescu, na čigar osebnost je bila doslej vezana ne samo vsa rumunska zunanja politika, marveč tudi dober del splošne evropske politike, izpadel iz Tatarskove vlad. Spričo tega dejstva so se ponekod pojavile že alarmantne vesti o nekaki preorientaciji rumunske zunanje politike, v zvezi seveda z znano in že obrabljeno pesmijo o »kranju Male antante«.

Kakor vselej do sedaj, tudi to pot ni bilo težko ugotoviti, kje je centrala za fabriciranje takih senzacionalnih vesti, ki so že sto in stokrat preplavile Evropo, a je sto in stokrat »zvolmljena« in »skrhana« Mala antanta nzmilje njej še vedno krepka in čila vstala iz dozdavnih »razvalin«. Še več: vse te senzacije, ki so jih diktilali previdno prikriti manevri nekaterih zainteresiranih sil, so dosegle vselej samo nasproten efekt. Mala antanta se je po vsakem takem »skrhnanju« še bolj okrepila in še bolj afirmirala, tako da so bili čedalje bolj prisljeni računati z njo prav tisti evropski faktorji, ki jim je bila morda trn v peti.

Vse to pa nam dokazuje, da je Mala antanta na svojem področju politični faktor prvega reda, ki ga mora npr. evropski pomenu v srednji Evropi primer- no upoštevati tudi vsa ostala Evropa. Smernice njene mednarodne politike so tako jasne, predvsem pa tako miroljubne, da ni treba še posebnih argumentov za dokaz, da zasleduje svoje posebne namene vsaka država, ki bi jo skušala zrušiti. Njen pomen za splošno evropsko ravnotežje je že ves čas njenega obstoja tako velik, da je sleherni akcija proti njej obremenjena že tudi akcija proti temu splošnemu ravnotežju.

Če je danes to spoznanje splošno celo že pri faktorjih izven nje, potem smemo s tem večjo upravičenostjo reči, da se tega pomena medsebojne povezanosti še v posebni meri zavedajo države Male antante same. Zato je razumljivo, da je doslej še vsaka zunanja kampanja proti njenemu homogenemu in solidnemu bloku puščala države, ki jo sestavljajo, izredno hladne. To dokazujejo vsi dosedanja sestanki stalnega sveta Male antante, zlasti pa precizni in stvarni komunikaciji, izdani po takih zasedanjih, ki so ponekod že zaradi tradicionalnega nasprotja proti Mali antanti dvigali veliko prahu, včasih tudi naravnost fantastična ugibanja o notranjih nasprotjih in usodnih divergencah. Mi ne dvomimo, da bo tudi bližnji sestanek stalnega sveta Male antante še enkrat potrdil, da imajo glede nje prav same tisti, ki verujejo in zaupajo v njen razvoj, tisti, ki ostajajo hladni pri vseh nasprotnih nalogovanjih, ne pa tisti, ki so nad njo napravili že sto in sto križev, pa so morali takoj nato spoznati, da so se spet enkrat počeno ušeli.

To zaupanje nam v sedanjem trenutku vlivajo zlasti poročila, ki jih prejemanje o nadvse prišernem sprejemu našega zunanjega ministra in predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića v Bukarešti, kamor se je podal pred. večeršnjim, da se sestane z novim rumunskim zunanjim ministrom Viktorjem Antonescuom, v katerega simpatije do naše države in še posebej razumevanje za najglobljo povezanost naših in rumunskih interesov nismo imeli nobene poudarka niti za hip podvomiti. Niti tedaj ne, ko so nas takoj po spremembi rumunskega kabineta hoteli o tem prepričati tisti evropski krogi, ki jim je očitno samo do tega, da bi sejali razdor med nas in naše zaveznike. Mi smo ostali hladni, kakor se spodobi ljudem, ki zaupajo svojim prijateljem. Naše zaupanje je bilo na mestu, saj se tudi naši uradni krogi niti za hip niso vznemirili. In hladna sta ostala tudi Praga in Pariz, kakor smo to mogli spoznati iz soglasnih komentarjev v češkoslovaškem in francoskem tisku.

Jugoslavija je večkrat menjala titula, larja zunanjepolitičnega resora, ne da bi se zaradi tega spremenila njena znanja politika, njeno prijateljstvo do starih in preizkušenih zaveznikov pa še celo ne. Tudi češkoslovaška je letos zamenjala zunanje ministrice, ki je prevzel dediščino dr. Beneša. Ali se je zaradi tega njena zunanja politika kakorkoli preusmerila? V Rumuniji je Titulescu zamenjal Antonescu, a takoj po prevzemu poslova je že sam naglasil, da bo samo nadaljeval od prednika začeto delo in ga po možnosti še bolj poglabil.

Da je govoril iskreno, nam pričajo njegovi sedanja razgovori z našim zunanjim ministrom in zdravice, ki sta si jih pri tej priliki izmenjala. Ta afirmacija Male antante je bila v sedanjem trenutku potrebna že zato, da so spet

ENOTNA AKCIJA BLOKA MALE ANTANTE IN BALKANSKE ZVEZE

Predsednik vlade dr. Stojadinović o svojem obisku v rumunski prestolnici — Programska politična nagovora obeh predsednikov — Popolna solidarnost zaveznikov

Bukarešta, 10. septembra. AA. Vsi današnji jutranjiki prinašajo v celoti govore, ki sta jih imela na snočni svečanosti večerji v zunanjem ministrstvu predsednika vlade gg. Tatarscu in dr. Stojadinovića. »Universul« priobčuje poleg tega tudi izjavo dr. Stojadinovića pod naslovom »O enotni akciji bloka Male antante in Balkanske zveze.« Predsednik dr. Stojadinović je med drugim rekel: »Pri svojem prvem obisku v Rumuniji ter pri šefu njene vlade gg. Tatarscu in zunanjem ministru Antonescu želim izreči svoje posebno zadovoljstvo, da me pot v Bratislavo pelje čez Bukarešto. Ta pot ni najkrajša, je pa najrazumljivejša, zlasti v sedanjih razmerah. Države, ki tvorijo blok Male antante in Balkanske zveze, žele v čedalje večji meri temeljiti na medsebojni podpori in vidijo v moči svojih zvez in enotnosti svoje akcije kar najčvrstejšo osnovo za mir in lastno varnost. V tem duhu, prepričan sem, bodo vse tri zaveznice na konferenci v Bratislavi proučile uspehe prve etape našega kar najširšega sodelovanja med našimi narodi.«

Govor predsednika Tatarsca

Snoči ob 20.45 je predsednik rumunske vlade Tatarscu priredil v salonu zunanje ministrstva svečano večerjo v čast dr. Milana Stojadinovića, jugoslovenskega ministrskega predsednika in zunanje ministra. Na večerji so bili tudi zunanji ministri Viktor Antonescu z vsemi ministri in državni podtajniki, rumunski poslanik na jugoslovenskem dvoru Guranescu, jugoslovenski poslanik v Bukarešti Dragomir Kasidolac.

Med večerjo je predsednik Tatarscu pozdravil predsednika dr. Stojadinovića z naslednjim govorom:

V veliko čast si štejem, da morem v ime naš kraljevske rumunske vlade pozdraviti predsednika ministrskega sveta kraljevine Jugoslavije, tiste Jugoslavije, ki jo z našo državo kakor v preteklosti tako tudi sedaj vežejo tako tesni skupni interesi, da si sreče in bodočnosti ene ne moremo misliti brez sreče in prihodnosti druge.

Združena v preteklosti sta oba naroda preživela preizkušnje, boreč se vedno za iste cilje in iste ideale svobode in pravice. Združeni v sedanosti, nadaljujemo borbo za splošno stvar, za ideal, ki je splošni ideal reda, varnosti in mira.

Borimo se za to stvar in za ta ideal v okviru Male antante ob strani naših češkoslovaških zaveznikov, ki za nas niso tuji, ki naj svoje prijateljstvo šele dokažejo, ker so že od vsega začetka potrdili, da so z nami združeni kot bratje v skupnih čustvih in v skupnem delu ter z enako iskreno ljubeznijo za red in mir.

V tem trenutku se nam pač ni treba spoznavati o kakšnih sklepih, kakor tudi ne razpravljati o delu, ker so naši trije narodi tako zvezani, da izraža vsak izmed nas, ko govori, hkratu tudi misli in voljo ostalih dveh.

Odgovor predsednika Stojadinovića

Na govor predsednika rumunske vlade je odgovoril dr. Milan Stojadinović:

»Dovolite mi, da najprvo izrazim svoje iskreno zadovoljstvo, da morem v prestolnici kraljevine Rumunije nadaljevati iskrene in tako koristne stike z državni prijateljske in zavezniske dežele.«

Ti pogosti osebni stiki naših državnikov spadajo med lepo tradicijo Male antante. Edo, tu nadaljujemo vse svoje tradicije in izrekamo s tem priznanje tistim, ki so delali pred nami s tolikimi sposobnostmi in nadarjenostjo pri stvari, za katero delamo sedaj tudi mi.

Poleg tega sem hotel s svojim obiskom izkazati svoje spoštovanje plemeniti rumunski deželi, s katero nas spaja vse in od katere nas nič ne loči. Hotel sem obenem pokloniti se njenemu ljubljenu vladarju, šefu kraljevske hiše, ki je v tesnih rodbinskih stikih z našo narodno dinastijo in ki zasluži za svoje modro in rodoljubno vodstvo naše iskreno občudovanje in spoštovanje.

Tople besede, ki ste jih blagovolili, gospod predsednik, izreči v imenu vlade kraljevine Rumunije, so me globoko ganile. Naše bodo enak odmev tudi med našim celokupnim narodom, ki ga družijo z bratskim rumunskim narodom že od nekdaj neoljubni skupni interesi na vseh področjih narodnega in mednarodnega življenja.

»Na lico mesta« postavljena na laž natočevanja nasprotnikov, pa tudi zato, da bo skupna afirmacija dosedanje politike Male antante na njenem bližnjem sestanku v Bratislavi še popolnejša.

Ta načrt smo, kakor je znano, določili v glavnih obrisih na sestanku poglavarjev treh držav Male antante. Smer naše skupne politike je znana vsemu svetu, našim prijateljem in našim neprijateljem. Zato želim podčrtati samo to, da nisem prišel v Bukarešto zato, da bi koga prepričeval, temveč zgolj zato, da podam roko sijajnemu rumunskemu ministrskemu predsedniku in njegovim tovarišem v vladi ter da se zahvalim za ljubezno vabilo, ki sem ga svojčas dobil, da se seznamim z Rumunijo, katere napredek in razvoj pod srečno vladavino kralja Karola pozna. Zato želim tudi rumunskih meja. Pripomni še to, da mi bo to srečanje dalo prilžnost, da izpolnim svojo davno željo, da utrdim svoje osebne zveze s predsednikom vlade gg. Tatarscu. Zveze, ki so bile doslej omejene zgolj na telefonske razgovore in diplomatske note. Naše prijateljsko srečanje v Bukarešti pomeni okrepitev širokega programa jugoslovensko-rumunskega razmerja, čigar tesno prijateljstvo je stalo že stoletja, okrenile pa so ga še di. nastične sorodniške vezi.«

Borimo se za isto stvar, za ta isti ideal v okviru Balkanske zveze z našimi zavezniki v Grčiji in Turčiji, željni miru in reda. Vsi izpovedujejo isto stremeljenje. S tem p. stajajo naši stiki čedalje tesnejši in p. dovitejši, ker ustvarjajo vedno nove vire medsebojnega sodelovanja in podpiranja.

Borimo se za isto stvar in za iste ideale v okviru Društva narodov in vseh naših zvez, ki pa nobena ni agresivna in povsod in vedno podpira obstoječi red sodelovanja pri vsaki posamezni in skupni akciji s preprčanjem da je mir nedeljiv in da je mogoča učinkovita varnost samo če je kolektivna.

Ko ljubimo mir, pa nismo slepi pacifisti, ker vemo, da je moč najboljša sredstvo za narodovo varnost. Biti močan in služiti miru in pravice ostane trajno geslo vse naše politike.

To politiko miru in mednarodnega sporazumevanja bomo izvajali do konca brez popustnosti in brez kolebanja.

V zvestobi do naših zvez, solidarni v obrambi pogodb, ki jim dolgujemo novo stanje stvari, hočemo skupno korakati dalje in dati svetu svoj prispevek.

Rumunija, ki ji je njena vzvišena dinastija tesno združena s slavno jugoslovensko dinastijo, spremlja z največjim zanimanjem konsolidacijsko delo države, ki je znala tako spretno premagati vse težkote in ovire, in ki sedaj koraka z naglim razvojem k vrhuncu svoje sijajne usode. Smatramo, da pospešujejo ti uspehi naše skupne koristi. Vašo zmago smatramo za svojo zmago.

Ko večem vašo osebnost z vašo domovino, dvigam čašo v zdravje Nj. Vel. kralja Petra II. Nj. Vis. kneza Pavla in pijem za napredek vaše zemlje, za vašo osebno srečo, dragi moj predsednik in prijatelj.

Sprejem, ki sem ga bil deležen med vami, in pozornost, ki so mi jo izkazali, je veljala, kakor sem prepričan, moji domovini Jugoslaviji, njenemu mlademu kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki nadaljuje veliko delo nesmrtnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in ki se je s kraljevskim namestništvom vred ves posvetil blaginji in napredku jugoslovenskega naroda.

V naših besedah in v tem sprejemu vidim z veseljem nov dokaz, za krepke in trajne stike, ki vežejo oba naroda. Ti stiki, so obenem osnova naših neomajnih in neopremisljivih zavezništva, na eni strani s Češkoslovaško, na drugi strani s Turčijo in Grčijo, kar je tudi rodilo dva močna činičila naše varnosti in mednarodne politike: Male antanto in Balkansko zvezo.

Naši dve deželi, Rumunija in Jugoslavija, ki pripadata istočasno obema političnim grupacijama, sta z ogromnimi žrtvami in z nepozabno pomočjo velikih zaveznikov ustvarili svoje temeljne nacionalne ideale in zavzeli med narodi mesto, ki jima pripada in ki jima ga nihče ne more odrehati.

To mesto je združeno s polno odgovornostjo. Naši dve deželi si želita miru, ker je neje najglobljejši izraz duše naših narodov, temveč obenem tudi osnova našega nadaljnjega razvoja in napredka. Ta mir ponujamo iskreno vsem, ki nam jih je usoda določila za sosedo in za skupno sodelovanje. Vedno smo želeli in želimo, naj bi to našo ponudbo pravilno razumeli in iskreno sprejeli.

Ponujali smo in ponujali bomo vedno mir, pripravljeni pa smo obenem braniti ga

z vsemi sredstvi pred tistimi, ki bi morda hoteli iskati svoje posebne koristi v motnih razmerah.

Ker sta Rumunija in Jugoslavija istih misli, bosta mogli v skupnosti z ostalimi svojimi zavezniki vedno najti široko in plovito osnovo za mednarodno sodelovanje, ki ne bo koristilo samo obema državam, marveč splošnemu miru in tem delu Evrope.

Ure, ki sem jih preživel in ki jih bom še prebil v vaši sredi, mi bodo ostale v nepozabnem spominu. Veliki napredek, red in

delavnost, ki sem jo našel povsod in na vsakem koraku, so se okrepili veliko občudovanje, ki sem ga vedno z vsem jugoslovenskim narodom vedno čutil do vaše velike in prekrasne dežele.

Izrekač vam še enkrat svojo zahvalo za posebno pozornost, ki sem je bil deležen kot predsednik vlade kraljevine Jugoslavije v bratski in zavezniki kraljevini Rumuniji, dvigam svojo čašo za zdravje ter dolgo in srečno vladanje Nj. Vel. kralja Karola ter za napredek velike Rumunije.

Dr. Stojadinović pri kralju Karolu

Bukarešta, 10. septembra. AA. Predsednik vlade dr. Stojadinović se je danes odpeljal iz Bukarešte v Sinajo s posebnim vlakom, da se pokloni kralju Karolu. Z istim vlakom so se odpeljali v Sinajo tudi gg. Tatarscu, predsednik rumunske vlade, zunanji minister Antonescu, jugoslovenski poslanik v Bukarešti Kasidolac, rumunski poslanik v Beogradu Guranescu in njih spremstvo.

Na železniški postaji v Sinaji so dr. Stojadinovića in dr. Tatarsca ter nuno spremstvo pozdravili prefekt tunkajšnjega okrožja in drugi zastopniki krajevnih oblasti. Dr. Stojadinović se je z avtomobilom odpeljal v hotel Apolo, od tam pa v dvorec Peleš, kjer ga je kralj Karol takoj sprejel v avdienci. Avdiencia je trajala več kot eno uro. Nato je kralj Karol obdržal dr. Stojadinovića na kosilu. Po kosilu se je kralj ponovno razgovarjal z dr. Stojadinovičem.

Ob 17. uri se gg. Stojadinović in Tatarscu s svojim spremstvom odpeljala v avtomobilu v Moreno, kjer sta si ogledala največje nahačališče petroleja na Rumunskem.

Nadaljevanje posvetovanj

Bukašta, 10. septembra. AA. Danes so nadaljevali razgovori med oba ministri.

Veličasten sprejem Rydz Smiglyja v Varšavi

Varšava, 10. septembra. g. Današnji poratek generalnega inspektorja polske vojske Rydz Smiglyja je bil pravi triumf. Ze na meji so poljskega generalisima pričakovali mnogi člani vlade ter zastopniki gornjeležijskih oblasti. Na obsejnem kolodvoru se je zbralo 5000 ljudi, ki so generalu priredili viharne ovacije. Generalov poseben vlak se je ustavil na vseh večjih postajah. Posebno v Katovicah je bil sprejem nad vse priščen. Tudi na vseh ostalih postajah se je zbrala velika množica ljudi, ki so priredili generalu viharne ovacije, čeprav se vlak ni ustavil. Pozdravne svetilnosti so dosegle svoj višek v Varšavi, kmor je dospel vlak popoldne. Na trgu pred kolodvorom se je zbralo 40.000 ljudi. Na kolodvoru so pozdravili Rydz Smiglyja predsednik vlade, osebie francoskega poslanstva, inozemski vojaški atašei in drugi. Ze na kolodvoru je imel Rydz Smigly

daljši razgovor z ministrskim predsednikom Skladowskim in zunanjim ministrom Beckom. Pred kolodvorom je bil postavljen slavolok z napisom: »Živel naš vodja!« Ob cestah je mnogobrojna množica napravila spirali ter viharno pozdravljala generalisima. Na nekaterih krajih je množica prodrla vojaški kordon ter obisjala Rydz Smiglyja s cvetjem. Sprejem poljskega generalisima kaže, da smatra tudi poljski narod generala za naslednika Pilsudskega.

Rim, 10. septembra. g. Italijanski tisk je tudi danes precej rezerviran glede obiska generala Rydz Smiglyja. Domnevajo, da je Rydz Smigly pred svojim odhodom iz Pariza obvestil francosko vlado o svoji nameri, da bo imel razgovore z italijanskimi merodainimi krogi, ter pravijo, da je bila francosko-poljska zveza v pariških razgovorih ojačena, vendar nima nobene protinemske osti.

Pred San Sebastianom sklenjeno premirje

Uporniki mesta ne bodo bombardirali, branitelji pa bodo preprečili vsako nasilje

Hendaye, 10. septembra. o. Vesti o padcu San Sebastianu so se izkazale kot docela neresnične, res pa je, da je prišlo med vodstvom upornikov in med branitelji mesta po daljših pogajanjih do sklenitve začasnega premirja. General Mola se je obvezal, da mesta ne bo bombardiral, da se tako očuvajo zlasti zgodovinske znamenitosti tega baskoškega kulturnega središča, dočim so se branitelji mesta obvezali, da bodo zabranili vsako ropanje, požiganje in preganjanje političnih nasprotnikov. Od danes popoldne dalje vlada premirje in je streljanje v tem odseku popolnoma prenehalo.

Kakor poročajo dalje, se je danes vršilo

v Burgosu posvetovanje vseh važnejših poveljnikov upornikov pod predsedstvom generala Franca. Na sestanku so proučili celoten položaj in izdelali operativni načrt za splošno ofenzivo, ki bo osredotočena na Madrid. Ofenziva naj bi se začela v tleh dneh.

San Sebastian, 10. septembra. (Havas): Na fronti pri San Sebastianu vlada popoln mir. Postojanke se v zadnjih treh dneh niso izpremenile. Vladne čete so prodirale iz Tolose, toda železniška proga je med Armieto in Hernanijem pretrgana. Na cesti v Bilbao so uporniki zavzeli postojanke, ki obvladajo železniško progo.

Težkoče v Londonu

London, 10. septembra. o. Na londonski konferenci mednarodnega odbora, ki naj bi kontroliral politiko nevmešavanja v dogodeke na Španskem, so se že prvi dan pojavile velike težkoče, tako da današnji listi zelo skeptično pišejo o morebitnih rezultatih.

Na večerajšnji seji je bila postavljena zahteva, naj vse delegacije predložijo odbor poročila o ukrepih, ki so jih izdale njihove vlade za zagotovitev nevtralnosti napram Španiji. Dočim so vse delegacije pristale na to zahtevo, sta nemški in italijanski delegat odklonila podatke o ukrepih svojih vlad, češ, da nimata dovoljenja za taka poročila. Ker razen tega na konferenci ni zastopana Portugalska, ki je z dogodki v Španiji neposredno najbolj prizadeja, je nastal na konferenci zastoj in so morali zasedanje začasno odgoditi.

Današnji londonski listi ostro napadajo Italijo in Nemčijo in jima očitajo, da hoče zavlačujeta sklepanje o nevtralnosti, želeč čim dalje ohraniti proste roke, da bi mogli podpreti upornike. Britanska vlada si na vso moč prizadeva, da bi dosegla soglasje ter pridobila, za sodelovanje ne samo Portugalsko, marveč zlasti tudi Italijo in Nemčijo. Pri tem zlasti poudarja, da je namen te konference edino ta, da zajamči učinkovitost vseh držav, ki so pristale na predlog o nevmešavanju v španske zadeve. Upajo, da bo še v teku tedna prišlo do sporazuma in da se bo konferenca v soboto zopet sestala.

Vzdrževanje osnovnih šol prenešeno na banovine

Tudi učiteljske stanarine bo odslej plačevala banovina, ki sme zaradi novih bremen povzrati doklade na državne davke — Položaj v avtonomnih mestih ostane nespremenjen

Beograd, 10. septembra. p. Današnje »Službene novine« objavljajo uredbo o prenosu vzdrževanja osnovnih šol v smislu zakona o narodnih šolah na banske uprave. Po tej uredbi preide vzdrževanje vseh obstoječih in v bodoče zgrajenih šolskih poslopij, ki so jih doslej upravljale upravne, odnosno šolske občine, na pristojno bansko upravo. Izvzete so samo šole v mestih, ki spadajo pod zakon o mestnih občinah. Mestne občine bodo morale še nadalje same skrbeti za vzdrževanje šol ter plačevati tudi stanarino učiteljem, v kolikor nimajo uradnih stanovanj. Ostale občine pa bodo še nadalje dolžne izpolnjevati vse obveznosti po točki 1. čl. 23. zakona o narodnih šolah ter bodo morale graditi potrebna šolska poslopja, skrbeti za njih zavarovanje in plačevati davke, v kolikor bi se nanašali na šolska poslopja.

Za vzdrževanje narod. šol bo morala pristojna banska uprava v prihodnjem proračunu poskrbeti za potrebne kredite, iz katerih se bodo plačevala pravila šolskih poslopij, najemina za najeta šolska poslopja, kurjava, razsvetljava in čiščenje poslopij, vzdrževanje šolskih vrtnov, nabava in vzdrževanje

nje opreme, učil in pisarniških potrebščin za šole, izpopolnjevanje knjižnic, naročnina pedagoških listov, nabava učnih knjig za siromašne učence, plačilo stanarine učiteljem ter kurjave za upravitelja in šolskega slugo, če stanujeta v šolskem poslopiju, ter za vse ostale izdatke, v kolikor jih bo smatrala banska uprava za potrebne.

Če dosežanji dohodki banovine za te nove izdatke ne bodo zadostovali, smejo banske uprave uvesti nove doklade na vse državne davke. Te povečane banovinske doklade pa se ne smejo pobirati v onih mestnih občinah, ki morajo še nadalje same skrbeti za vzdrževanje šol.

Uredba določa podrobnosti glede računovodstva. Banska uprava mora prevzeti v svoje breme vse še nepokrite obveznosti šolskih občin do konca marca 1936 ter vse izdatke za tekoče proračunsko leto. Prosvetno ministrstvo bo v sporazumu s finančnim ministrstvom izdelalo potrebne pravilnike ter bo v sporazumu z zadevnimi avtonomnimi tolačili določila te uredbe, ki stopi v veljavo z današnjim dnem.

Mladi kralj z avtom skozi Prlekijo

Križevci, 10. septembra. Prlekija je bila večer, kakor je »Jutro« že poročalo, deležna visokega obiska. Posetil nas je naš ljubljani mladi kralj Peter II., ki se je pripeljal z dvornim vlakom ob pol 8. v Ljutomer. V trenutku se je zbralo pri železniški postaji izredno mnogo občinstva. Da vidi in pozdravi visokega gosta. Mladi kralj je že pri oknu v vlak odzdravljaj zbranemu občinstvu z roko. Takoj po izstopu iz vlaka je s svojim spremstvom zasedel dva avta, ki sta se odpravila v smeri proti Radencem. Ljutomer, ki ga je kralj v avtu srečaval na cesti ali blizu ceste na polju, je skoro povsod spoznal svojega vladarja in ga navdušeno pozdravljalo.

Prav priskrbenega pozdrava je bil visoki gost deležen v Križevcih. Ko je kraljev avto privozil do šole, je kralj že od daleč z roko pozdravljaj šolsko dečo in učiteljevo. Ki sta bila tam zbrana in ga z velikim navdušenjem pozdravljala. Kralj je odzdravljaj z roko še potem, ko se je avto peljal naprej po cesti. Domačini so se začeli takoj zbirati, da bi mladega vladarja pozdravili, a žal je bil avto že daleč od Križevcev. Kralj je nadaljeval svojo pot proti Radencem, Kapeji. Gornji Radgori

Načrt za razširjenje telefonskih central v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani

Beograd, 10. septembra. p. Avtomatske telefonske centrale, ki so bile kot prve v Jugoslaviji uvedene v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, že dolgo več ne ustrezajo potrebam sedanjega časa, ker so postale že premajhne. Gospodarski krogi so se zaradi tega že dolgo zavzemali za njihovo razširjenje, opozarjajoč obenem na to, da se bodo izdatki ob povečanem prometu naglo amortizirali. V ministrstvu za pošto je posebna komisija več tednov proučevala to vprašanje in prišla do ugotovitve, da je stališče gospodarskih trgov pravilno. Komisija je izdelala podoben

načrt za povečanje telefonskih central v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ter sestavila tudi proračun za ta dela. Čim bo ministrski svet predložil načrt odobril in bodo zagotovljena tudi finančna sredstva, se bo pričelo delo, ki bo trajalo bržkone tri leta. Beograjska avtomatska telefonska centrala bo razširjena tudi na Zemun in Pančevo, pri ljubljanski centrali pa bo izpopolnjeno tudi kabelsko omrežje, ker ima Ljubljana velik mednarodni telefonski promet, ki je sedaj zaradi nezadostnih naprav in premalega omrežja zelo otežkočen.

Problem kmečkih dolgov

Beograd, 10. septembra. o. Danes je imel svojo sejo posebni ministrski odbor, ki proučuje problem kmečkih dolgov in sestavlja načrt nove uredbe o zaščiti kmetov. O tem se je vršila nedavno v Han Pijesku konferenca pod predsedstvom predsednika vlade dr. Stojadinovića. Na tej konferenci so bila določena osnovna načela nove uredbe, ki naj bi predstavljala končno rešitev tega važnega problema. Načrt nove uredbe, ki je sedaj v pravi stadij, sestavlja generalni direktor PAB dr. Bogdan Marković in viceguverner Narodne banke dr. Ivo Belli. Ministrski odbor je danes začel proučevati ta načrt in bo svoje delo nadaljeval še prihodnje dni.

„Dnevi grozdja“ na Hrvatskem

Zagreb, 10. septembra. o. Zveza hrvatskih vinogradnikov je organizirala veliko-potrebno akcijo za omiljenje položaja hrvatskih vinogradnikov. V to svrhu bo med drugim organizirala posebne dneve grozdja, s katerimi hoče propagirati uživanje grozdja. Taki dnevi bodo prirejani v vseh letoviških krajih ter po mestih dne 12., 13. in 14. t. m. bodo dnevi grozdja v Crikvenici, Novem. na Rabu in Baški. 19., 20. in 21. t. m. pa v Zagrebu, na Sušaku, v Karlovcu, Križevcih. Slavonskem Brodu Slavonski Požegi. Osijeku. Vukovaru in Varaždinu. Ob teh dneh se bo prodajalo grozdje po najnižji ceni ter bodo organizirani podajalci hodili od hiše do hiše. Z dovoljenjem banske uprave se bo ob teh dneh tudi na trgih smelo prodajati grozdje neomejen čas.

Dr. Maček vnovič operiran

Zagreb, 10. septembra. o. Dr. Maček je bil danes operiran na desnem ušesu. Včerajšnji zdravniški konzilij je ugotovil, da se je vnetje ušesa razširilo na kost za ušesom ter da je operacija neobhodno potrebna. Operacija, ki je trajala 50 minut, je izvršil prof. dr. Scherzer. Dr. Maček bo moral več dni ostati v sanatoriju in za enkrat ne sme sprejemati nobenih obiskov.

Hud vihar na Jadranu

Šibenik, 10. septembra. o. V pretekli noči je nastalo na Primorju nenadoma hudo neurje. Okrog 2. zjutraj se je dvignil strahovit vihar. Mnogo ribiških ladij se je ponesrečilo. Pri otoku Ista je vihar razbil tri ribiške čolne, v katerih je bilo 16 ribičev. Enega so davi našli mrtvega, trije so se rešili s plavanjem, 12 pa jih pogrešajo. Pri otoku Molatu je vihar odtrgal italijansko motorno jadrnico ter jo razbil na skalo. Posadka se je rešila s plavanjem.

Veliki manevri sovjetske vojske

Moskva, 10. septembra. b. Na Beloruskem so se začeli danes letošnji veliki manevri sovjetske vojske. Včeraj so prispela v Minsk vojska odposlancev Anglije, Francije in Českoslovaške. Bila so sprejeta jako priščno in posebno slovesno. Sprejema so se udeležili tudi maršali Budjoni, Jegorov, Tuhačevskij in Vorosilov, ki se bodo vsi udeleževali manevrov. Zanimivo je, da na manevrih ni tudi maršala Bljuherja, daljša zanimivost pa je, da se manevri vrše v Beli Rusiji, ki leži ob Litvi in je najbližja eventualnemu nemškemu udoru na rusko ozemlje.

Vojvoda in vojvodinja Kentska na Brdu

Kranj, 10. septembra. AA. Danes ob 10.18 sta prispela v Kranj vojvoda in vojvodinja Kentska. Sprejel ju je Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Vojvoda in vojvodinja sta odšla v gradič Brdo, kjer sta gosta Nj. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge.

Beleške

Volilci za Zbornico TOI

Po davčnih predpisih za preteklo leto šteje ljubljanska zbornica za TOI 33.974 članov, ki so razdeljeni na štiri odseke. Najmočnejši je obrtniški odsek z 9.319 člani. Gostinski odsek šteje 5.050, industrijski pa 393 članov. Približno enako bo v posameznih odsekih tudi število volilcev pri zborničnih volitvah 29. novembra.

Po mestih in srezih je glede števila članstva na prvem mestu Ljubljana, ki šteje 1.197 članov obrtniškega, 1.041 članov trgovskega, 253 članov gostinskega in 92 članov industrijskega odseka.

Shod JNS v Bitolju

Kakor nam poročajo, je bil večeraj v Bitolju zelo dobro obiskan shod Jugoslovenske nacionalne stranke. Govorili so predsednik poslanskega kluba JNS dr. Vasa Jovanović, bivši predsednik narodne skupščine dr. Kostja Kumanudi, senator Vojislav Protić in drugi. Shod je pokazal, da so postojanke jugoslovenske nacionalne politike slej ko prej močne tudi na skrajnem jugu naše države.

Uredba o kmečkih dolgovih

Na drugem meslu poročamo o pripravah uredbe, ki naj dokončno uredi problem kmečkih dolgov. Včeraj sta imela v marovskij banovini, kjer bodo še ta mesec obišle volitve, več shodov prosvetni minister Stojčević in minister socialne politike Cvetković. Oba sta se v svojih govorih dotaknila tudi kmečkih dolgov in napovedala, da bo uredba o njihovi likvidaciji izšla še čez par dni, še pred obiščinskimi volitvami. Minister Cvetković je izjavil, da bo s to uredbo vprašanje kmečkih dolgov enkrat za vselej odstavljeno z dnevnega reda.

„Samouprava“ o skupnih nastopih opozicije

V zadnjem času je »Obzor« povedal, kakor smo tudi mi zabeležili, par gorkih na naslov srbijanske združene opozicije. »Samouprava«, službeno glasilo JRZ, beleži »Obzoru« lekcije in med drugim pravi: »Obzor« ostro napada beograjsko opozicijo, a ta v svoji servilnosti mu ne bo smela odgovoriti, ker ji je potrebna za občinske volitve Mačkova firma... Ne bomo se spuščali v podrobnosti, vprašamo samo »Obzor«, ako je vse tako, zakaj stranka dr. Mačka povsod v prečankih krajih sestavlja skupne liste s člani iste združene opozicije? To se dogaja zlasti v Bosni in Hercegovini, kjer so se popolnoma zliži sodelavci beograjske združene opozicije z Mačkov stranko. Pa ne samo to. Oni vsi skupaj vzdržujejo intimne zveze celo z JNS, priznavač, da je tudi stranka in celo opozicija. To ni teorija, marveč stvarnost, ki je tem večje važnosti, ker se nahajamo tik pred volitvami. Vsi oni so složni, ko gre za rušenje naše stranke. Ali mi zagotavljamo ene in druge in tretje, da se bodo prevarili v svojih računih.«

Anglija bo oborožila Turčijo

Istanbul, 10. septembra. b. Iz dobro informiranih političnih krogov se doznavajo, da so se nedavni razgovori turškega predsednika Kemala Atatürka z angleškim kraljem Edvardom VIII. in njegovim spremstvom dotikali med drugim zlasti vprašanja čim ožjega vojaškega sodelovanja med Anglijo in Turčijo. Anglija je izrazila svojo pripravljenost, da izdatno podpre turško oboroževanje, zlasti ponovno oborožitev Dardanel, za katero je pripravljena nuditi Turčiji vsoto potrebno finančno pomoč. Do podrobnosti razgovorov o tem vprašanju bo najbrž prišlo že pri napovedanem bližnjem obisku turškega ministrskega predsednika v Londonu, kamor ga je angleški kralj osebno povabil. Ni izključeno, da bo še letos obiskal London tudi predsednik turške republike Kemal Atatürk.

Baldwin utrujen

London, 10. septembra. b. V konservativnih krogih je vzbudilo veliko pozornost dejstvo, da je predsednik vlade Baldwin na nasvet svojih zdravnikov podaljšal svoj bolezenski dopust do srede oktobra in je za svoja zastopnika na bližnjem kongresu konservativne stranke, ki se bo vršil 2. oktobra, določil za svojega osebnega zastopnika finančnega ministra Nevilla Chamberlaina, ki je bil že večkrat označen kot verjetni Baldwinov naslednik v vodstvu angleškega kabineta. Doznavajo se, da je Baldwinovo zdravje precej zablajano. Angleški premier boleda predvsem na nespečnosti in splošni izčrpanosti, ki je zanj toliko bolj usodna, ker ima že blizu 70 let. Sprito tega ne izključujejo možnosti, da bo Baldwin še pred potekom svojega dopusta odložil vodstvo konservativnega kabineta in ga prepustil svojemu najožjemu sodelavcu Nevillu Chamberlainu.

Gospodarska konferenca velesil

Zeneva, 10. septembra. b. Gospodarski komite DN je po izčrpi debati sklenil postaviti vladam petih glavnih velesil (Angliji, Franciji, USA, Italiji in Nemčiji) predlog, naj bi se čimprej zedinile za sklicanje posebne gospodarske konference, na kateri naj bi vzele v pretres zlasti naslednja vprašanja: stabilizacija valut, kontingentov, carinskih olajšav in kiliriga, da bi s svojimi zaključki pripomogle k omiljenju splošne krize.

Revija Hitlerjeve Nemčije

Impozanten uvod v kongres narodno-socialistične stranke — Zbor stotisočev iz vse Nemčije — Močna udeležba redne vojske — Vzoren red v navideznem kaosu

Nürnberg, 9. septembra.

Vsa Nemčija stoji v znamenju letnega kongresa Narodno-socialistične delavske stranke, ki se vrši ves ta teden v Nürnbergu. V ozadje je potisnjeno celo zanimanje za špansko državljansko vojno, ki mi menda nikjer na svetu ne spremljajo s tako napeto pozornostjo kakor ravno v Nemčiji.

Že v nedeljo popoldne sem gledal na glavnem kolodvoru v Münchenu brezkončne kolone uniformirancev, ki so se s čudovito disciplino in spretnostjo vkrcavali v posebne vlake z množicami, v zelenjem in hitlerjevskimi ambicami okrašenimi lokomotivami. Bili so to polki redne nemške vojske ter bataljoni rjavih SA oddelkov in črnih SS čet. Dočim izgledajo njavosrajčni SA še nekam civilizirano, so dekli od SS (Schutz-Staffel) s svojimi črnimi uniformami in z jeklenimi čeladami že čista vojska. Ta vtis podčrtava še okolnost, da nosijo vsi karabinke.

Vsa dolga proga od Münchena preko Augsburga do Nürnberga je na postajah bogato okrašena z zelenjem in hitlerjevskimi zastavami. Enako so v slavnostni obleki vse vasi in vsa mesta ob progi, pa tudi vsaka posamezna hiša. Nürnbergski kolodvor sam je naravnost tapetiran s škrlatno rdečimi preprogami, v katere so uvezeni beli ključasti križi. Sredi vse te rdečine se oko naravnost spočije na zelenju ogromnih girland, ki vežejo silne jeklene nosilce orjaškega stropa nürnbergske postaje. Na vseh peronih hrumi oglušajoč trušč. Tisočglave množice rjavih in črnih srajc ter monotonih sivih vojakov, pa pešne skupine hitlerjeve mladine pojejo, pozdravljajo in vzklikajo vse križem, vmes pa udarjajo zvoki treh, petih, desetih godb, ki igrajo v pozdrav in razvedrilo. Kamorkoli pogledaš, povsod valovi morje glav in uniform. Tu šle dobiš malo pojma, kaj pomenja tisoč posebnih vlakov, ki so pripeljali v Nürnberg udeležence hitlerjevskega kongresa z vseh strani Nemčije, saj bo to staroslovno mesto preko noči pomnožilo število svojih prebivalcev od normalnih 400.000 na milijon ali še več duš. V hrup in trušč desetstisočglavih množic, ki se vale kakor žive reke s kolodvorskih peronov v mesto se meša peklenski šum 309 najmodernejših vojnih letal, ki drve prav ta trenutek kakor črn oblak tik nad kolodvorom, sami novi stroji od petmotornih bombarderjev, katerih vsak nosi do pol vagona bomb in po dvajset množ posadke, pa do ličnih enomotornih, enokrilnih in enosedelnih lovcev.

Kljub tej na videz babilonski zmešnjavi na kolodvoru in pred njim pa vlada v vsem tem nepisnem vrvenju in življenju čudovit red. Kratka odsekana povelja, rezki žvižgi in polki uniformirancev se krečejo

v razne smeri po naprej določenih rutah. Na čelu vsake kolone je godba in za njo tucati zaslav, saj bo nastopilo pri glavnem slavnostnem sprevodu v nedeljo okrog 25.000 praporov in nad tisoč godb. Ko sem občudoval ta red v navideznem kaosu, so mi nehote stopile v spomin besede srbškega kneževca očanca, ki mi je nekoč rekel v Arandjelovcu: »Svaba može sve.« Ne vem, od kod je imel stari oča svoje spoznanje, ali skoraj bi mu moral človek pritruditi, če gleda to vzorno organizacijo.

V veliki meri bo pri letošnjem strankinem kongresu sodelovala redna nemška vojska. V vojaškem taborišču so zbrali okrog 50.000 pripadnikov vseh oddelkov in panog od pehote in konjenice pa do najtežje artiljerije in tankov. Seveda sta zastopana tudi mornarica in letalstvo. Pri sprevodu SA udarnikov bo nastopilo okrog 100.000 uniformiranih mož in fantov, SS odredi bodo pri svoji bakladi postavili 20.000 članov, kar pomenja točno 10% njihovega stanja, ki znaša 200.000 mož. Rediteljsko službo vrši 25.000 iz vse Nemčije zbranih policistov in hitlerjevskih rediteljev. V sprevodu motornih vozil bo sodelovalo okrog 3.000 avtomobilov in motornih koles vseh oblik in vseh tipov.

Posebno priščno so povsod pozdravljani in sprejeti deški in dekliški oddelki Hitlerjeve mladine (Hitlerjugend), ki so po veliki večini prispeli peš tudi iz najbolj oddaljenih krajev Nemčije in bili nekateri na potu po več tednov. Zbralo se je okrog 40.000 dečkov in kakih 5.000 deklet z nad tisoč zastavami. In vsa ta mladost kipi in se iskri življenjskega veselja ter jamči novi Nemčiji zavedno in krepko bodočnost. Prav živo se spominš ob pogledu na te žareče obraze neodpušljivih grehov, ki smo jih v naši državi storili z zanemarjanjem državljanstva in nacionalne vzgoje svoje mladine.

Seveda bodo pri nürnbergskih svečanostih nastopili posebej tudi oddelki delovne službe. Polno jih je že po vsem mestu. Sami mladi, zdravi in čvrsti fantje so to, od akademikov do ročnih delavcev in kmetijskih fantov. Njih orožje je lopata preko rame, njihova velika naloga gojiti solidarnost med stanovci ter ljubezen in spoštovanje do dela, kakršnekoli vrste je že.

To so pa samo številke uniformiranih udeležencev letošnjega hitlerjevskega kongresa. K njim je treba prišteti še par stotisoč civilistov, ki so prišli na te velike svečanosti, po imenu svečanosti politične stranke, bolj ali bolj pa tudi, o tem se ne da več dvomiti, svečanosti ogromne večine nemškega naroda. Naj si usmerjen do hitlerjevstva in hitlerjevske Nemčije kakorkoli, pogled na to čvrsto in enotno voljo, ki sije iz oči vseh teh stotisočev, te mora navdajati z občudovanjem in respektom.

D. V.

Hitlerjevi nazori o demokraciji in boljševisizmu

Berlin, 10. septembra. AA. Po Rosenfeldovem govoru je na današnjem zborovanju nacionalno-socialistične stranke v Nürnbergu povzel besedo Hitler sam. Njegov govor je bil posvečen kulturno-političnim vprašanjem. Najprej je ugotovil, da je zašel svet v sedanjost trenutku v zelo perečo dobo ogromnega mednarodnega spora med narodi. Ti spori se ponavljajo v krajih, ki so drug od drugega močno oddaljeni ter oglašajo red po vsem svetu. Dosedanja zgodovina kaže, da so politični voditelji redko poznali pravi smisel dogodkov. Redki so politiki, kakor Friderik Veliki in Jožef II., ki so že vnaprej čutili dogodke, ki so se pripravljali. Spoznati je treba žive sile in prave vzroke zgodovine, da se moremo v sedanjosti orientirati. Zgodovina kaže, da je avtoriteta države in ljudska volja do obstanka prednogoj blagostanja in napredka. Le na ta način je mogoče anarhijo pobiti. Demokracija je dejansko država izpodbijala. Privedla je do anarhije.

Ta razvoj je nujen. To se vedno dogaja, kadar prenosa avtoritativna volja. Cilji boljševisma so vsem znani. V Rusiji so Zidje prevzeli vodstvo v vseh tamšnjih republikah. Zidov je že 98% na teh položajih. Sedaj se je pojavil marksizem v svoji pravi luči tudi v Španiji. Vsega so krivi Zidje. Ta rod se navdaja s nezalislano kruto voljo do oblasti. Boljševizem ruši vse pridobitve človeštva. Zato ga je treba pobijati. Nič ne more imeti notranje zveze s kulturno okolico, v kateri ni zasidran po svojem rodu. Zato morajo Nemci razviti vse vrline svojega plemena in tedaj bodo lahko ustvarili velika kulturna dela na vseh področjih. Človeštvo se mora zahvaliti le avtoritativni volji za svoja velika dela in obude. Avtoritativna volja je rešitev človeštva. Narodi naj vedo, da se morajo za svojo kulturo zahvaliti svojemu rodu. To je pot, po kateri morata hoditi i Nemčija i Evropa.

Beograd : Ljubljana 59 : 53

Beograjska lahkoatletska reprezentanca je premagala ljubljansko z razliko šestih točk ter si s tem priborila končnoveljavno pokal »Politike«

Beograd, 10. septembra. o. Na igrišču BSK so se danes tretjič pomerili lahkoatletični ljubljane in Beograďani. Tekmovanje je bilo zelo napeto in je vladalo zanj v beograjskih sportnih krogih veliko zanimanje. Rezultati so bili:

Tek 100 m: 1. Bauer (Beograd) 10,9, 2. Kovačič (Ljubljana) 11,1, 3. Stevanović (B) 11,4.

Tek 400 m: 1. Pieteršek (L) 52,3, 2. Banšček (B), 3. Gaberšek (L).

Skok v daljavo: 1. Mikšič (B) 6,45, 2. Jovičević (B) 6,43, 3. Pieteršek (L) 6,26.

Disk: 1. Kleut (B) 45,53 (nov jugoslovenski rekord), 2. inž. Stepišnik (L) 42,24, 3. Kajfež (L) 35,88.

Tek 5000 m: 1. Bručan (L) 15:17, 2. Sračar (L) 16:57, 3. Sporn (B) 17:47.

Tek 800 m: 1. Gaberšek (L) 2:05,8, 2.

Skušek (L) 2:06, 3. Deči (B) 2:06,4.

Ad Beograd Ljubljana

Met krogel: 1. Kleut (B) 13,65, 2. inž. Stepišnik (L) 12,38, 3. Marek (B) 12,27, 4. Smejd (B) 12,2.

Met kopja: 1. Smejda (B) 56,59, 2. Nikolić (B) 55,89, 3. Slapar (L) 51,55.

Troskok: 1. Mikšič (B) 13,90, 2. Jovičič (B) 13,85, 3. Perpar (L) 12,67.

Skok v višino: 1. 2. in 3. Mikšič in Mohr (B) ter Martini (L) 176, Marek (L) 171.

Tek 1500 m: 1. Goršek (L) 4:17, 2. Czurda (L) 4:31,2, 3. Pačenko (B) 4:42.

Stafeta 4 x 100 m: 1. Beograd 45,2, 2. Ljubljana 45,5.

Beograd je torej zmagal z 59:53 točkam. Beograjska reprezentanca si je priborila tretjič in končnoveljavno pokal, ki ga je poklonila beograjska »Politika«.

Lokarna konferenca bo 19. oktobra

London, 10. septembra. AA. Velika Britanija je po posvetovanju s francosko vlado predlagala italijanski in nemški vladi 19. oktobra za sestanek lokarne konference v Londonu.

Uradni poset prezidenta Turčije v Londonu

Carigrad, 10. septembra. o. Današnji listi poročajo iz Ankare, da bo predsednik turške republike 16. septembra odpotoval v London, da službeno poseti angleškega kralja.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za danes: Možno so krajevne nevihte v vzhodni polovici. Temperatura bo ostala nizka. Sonce vzhaja ob 5.11 in zahaja ob 17.57.

Dunajska vremenska napoved za petek: Manj oblačno in nekoliko topleje. V notranjih in južnih Alpah že večina jasno.

Naši kraji in ljudje

Obisk turških novinarjev

Včeraj je obiskala Ljubljano — pač prvič — naša zgodovina — delegacija turškega tiska. Na turneji po Jugoslaviji so prišli v naše mesto bivši minister in narodni poslanec, eden najožjih sodelavcev velikega ustvaritelja moderne Turčije Kema'la Atatürka, urednik dnevnika »Uluse Falihi Rifiki Atay iz Ankare, dalje urednik »Son Post« Ekmrem

botičnika ljubljanske sekcije JNU. Ravnatelj kavarne Nebotičnik Pilek je veče in pozorno poskrbel, da so bili gostje iz daljne Turčije na tej prelepi razgledni točki prijetno postreženi. Navdušeno so občudovali lepoto našega mesta in njegove okolice, ki je pravkar veljala iz jutranje megle in se kazala v vsej svoji slikovitosti. Po tej zakuski, ki je na lepi terasi kavarne Nebotič-

Po sprejemu turških novinarjev na kolodvoru

Talon, urednik »Kurunc« Asim Ous, urednik »Akšama« Kazim Sinasi in urednik »Tanac« (Zarje) Ahmed Emin iz Carigrada. Spremljajo jih dva zastopnika Centralnega Presburoja v Beogradu. Delegacija so včeraj dopoldne okrog 10. sprejeli na kolodvoru predsednik Jugoslov. nov. združenja in njegove ljubljanske sekcije Stanko Virant v imenu ljubljanskih novinarjev, dalje kot zastopnik bana Anton Zobeč, dopisnik Centralnega Presburoja in v imenu mesta Ljubljane podžupan dr. Vladimir Ravnihar. Poleg teh so turške novinarje sprejeli nekateri ljubljanski stanoški tovariši, a gospodične iz redakcije »Jutro« so jim pripele na prvi simbolični pozdrav slovenske zemlje; sopek iz nagelj, rožmarina in roženkavita.

Po sprejemu so si odlični turški novinarji v spremstvu slovenskih stanoških tovarišev ogledali Ljubljano, nato pa so se udeležili zakuske, ki jo je priredila na terasi ne-

nik simbolično združila našo in turško zastavo in med katero je kavarniška godba presenečala goste celo s turškimi glasbenimi komadi, so zastopniki carigradskega in ankarskega tiska posetili veleposojstvo. Tu so jih sprejeli ravnatelj dr. M. Dular, svetnik Božič in drugi funkcionarji ter jim razkazali najvažnejše razstavne prostore. Posebno pozornost je vzbudila pri gostih gozdarska razstava, zlasti še kemični oddelek.

Ob 13.30 se je pričelo v Unonu kosilo, ki ga je priredil na čast gostom ban dr. Natlačen. Goste so pozdravili dr. Natlačen, ki je nazdravil Kema'lu Atatürku, predsednik JNU Stanko Virant, podžupan dr. Ravnihar in novinar Josip Prunk, zahvalila pa sta se dva turška novinarja. Popoldne so se turški gostje odpeljali na Bled, odkoder se vrnejo preko Ljubljane, obiščejo Rogaško Slatino in si nato ogledajo še lepoto naše Adrije.

PRVIČ V JUGOSLAVIJI!

Stenka Razin

Sodelujejo: H. A. SCHLETTVO, VERA ENGELS, HEINRICH GEORGE itd.

Rezervirajte in nabavite si vstopnice že v predprodaji!

Tel. 22-21 Kino Union

Premiera velikega filma, ki je posnet po prekrasni baladi o heroizmu legendarnega junaka, ki ga opeva ruska narodna pesem!

Volga ... Volga ...!

Glasba: Čajkovski. Rimski Korskakov in pevski zbor donskih kozakov pod vodstvom Jarova.

Tel. 22-21 Kino Union

Lepo planinsko slavlje na Pohorju

Stolp na Velikem vrhu nudi krasen razgled

Slov. Bistrica, 10. septembra.

Pri blagoslovitvi novega razglednega stolpa na Velikem vrhu 1347 m se je 8. t. m. vključil neugodnemu vremenu zbralo okrog 1000 planincev in domačinov. Že na predvečer so številni planinci zasedli velik dom do zadnjega kotička. Pravo razpoloženje je bilo okrog kroga, nato pa na krasno razsvetljavo trikotne cerkve ter Planinskega doma z novo verando. Tudi številne rakete so zbujele občudovanja.

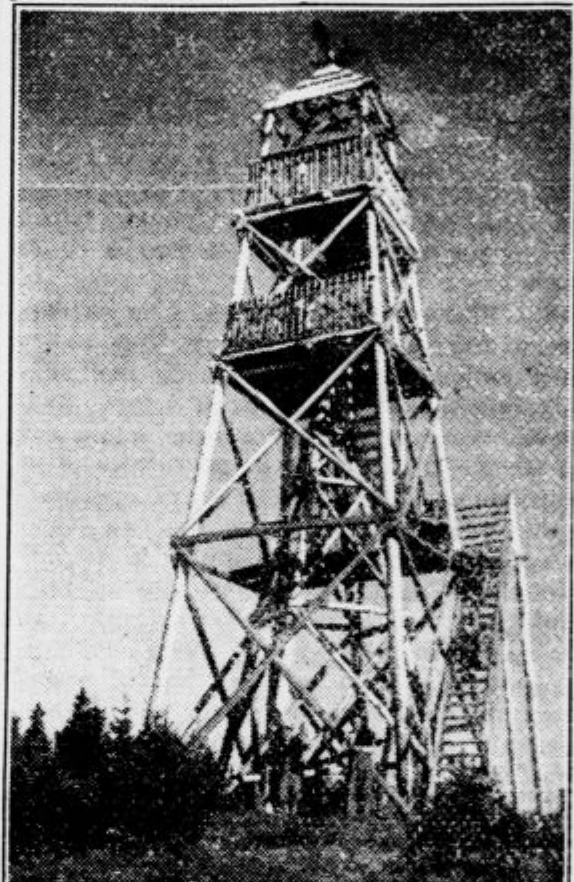
Že zgodaj zjutraj pa so prihajale gručice planincev. Veliko, 34 m dolgo cerkev so napolnili številni planinci in domačini. Pri sv. maši, katero je opravil planinski župnik g. Urh Hafner iz Tinja, je pel številni zbor vseh planincev-pevcev. Zadržali so tudi vrlj šentjovrenski tamburaši, ki se niso ustrašili 3 in pol ure dolge poti nositi instrumentov, posebno v domu so navdušili s tamburanjem in petjem, da je vladalo izredno razpoloženje.

Nebo ni bilo naklonjeno, a vključ dežju in megli se je zbralo še okrog 300 planincev okrog novega razglednika. Blagoslov je opravil tinjski župnik, nakaj je pozdravil vse navzočne načelniki slovenske bistriške SPD podružnice, posebno pa zastopnika osrednjega odbora SPD g. dr. Tomiška, sosedne podružnice ter se zahvalil predvsem g. dr. Znidaršiču, ki je edini nosil vsrki za gradnjo stolpa. Zahvalo je izrekel načelnik s. g. Windischgratzu ter veljkemu ljubitelju prirode, njegovemu upravitelju g. Seifu iz Oplotnice. Tudi domača tesarja Paulič in Rupič sta bila deželna priznanja za solidno in trdno zgradbo razglednika. Zahvalo je izrekel še g. Karmelj iz Maribora, ki je vse pečate podaril. Za SPD osrednji odbor je v daljšem, globoko zasnovanem govoru sporočil pozdrave g. dr. Tomišek, izrekajoč čestitke marljivim podružnicam, ki je v tako kratkem času zgradila velik, moderen dom. Letos krasno verando ter

gospodarsko postopje — a zadnji mesec še 16 m visok razgledni stolp na Velikem vrhu — šteti po številu, ki jih je zgradilo SPD. Za številne Mariborčane je izrekel pozdrav g. Lojze Strašnik iz Maribora, za njim je pa še naš planinski poet g. Ludvik Zoržut stresal svoje vrze s stolpa da je kljub megli in rosi bilo obilo smeha. Nato so se podali na lepo okrašen stolp ter so zadrževali, da je v megli bil lep razgled — Zoržut je zatrjeval celo: »Kdo se poda gor, vidi celo Maribor«.

Prekrasen razgled pa je bil prejšnji dan, ko je obilni nedeljski dež opral ozračje ter soparo z gor in vrhov. Ki jih je priroda razsipala naokrog. Videlo se je preko celga Pohorja, daleč v Avstrijo do Tur. Golice in Svinjske planine, Uršije gore, Pece, Savinjskih Alp z Ojstrico in Grinotcem, Raduho, Mrzlico, Celjsko hribovje, Kum, Gorjanci, Seme, preko Ptujkega polja v Slov. Gorice, Prekmurje ter Madžarsko. Po solnčnem zahodu pa so zažareli v nepreglednem številu luči Slov. Bistrica, Konjice, Poljane, Pragersko — ta mza našo mejo Gradec, kjer so se videli močni reflektorji avtomobilov. Žal, da je megla pokvarila ta užitek, a vsi navzoči so obljubili, da pridejo ponovno na Veliki vrh, ko bo lepo vreme.

Tudi prevozna sredstva so dobro funkcionirala. Podružnica je namreč sklenila dogovor s slovenjebistriškimi aviotaksijem o tehle nizkih cenah: avto za 5 do 6 oseb 120 Din iz Slov. Bistrice preko Šmartna na Pohorje do Ramšaka (odkoder je samo eno uro pešhoje do Planinskega doma, a za tovorni avto 15 do 20 oseb po 15 Din za osebo. Večerni izletniški

Razgledni stolp na Velikem vrhu 1347 m Foto Pelko, Slov. Bistrica

vjak, ki ga je na prošnjo podružnice SPD in po zaslugi poslanca Vinke Gornjaka uvedla železniška direkcija, pa je dokazal svojo upravičenost.

Izredna starost

Središče, 10. septembra.

Včeraj smo imeli v Središču redek jubilej. Terezija Čurinova, rojena Kolarčičeva je obhajala svojo 100-letnico. Rodila se je 9. septembra 1836 v Vodrančah št. 16, občina Sv. Bolfenk na Kogu. Njen oče je umrl, ko je bil star komaj 45 let, mati pa celo v 32. letu starosti. Jubileantka, ki je dosegla tako izredno starost, je še zelo čila, le noge so ji precej opesale. Izreden pa je njen spomin in zanimivo njeno pripovedovanje. Prav rada pripoveduje obiskovalcem o tasih, ko je od doma peš nosila v Ptuj ali v Varaždin na trg. Spominja se tudi važnih zgodovinskih dogodkov. Ve še dosti povedati o Madžarih, ki so leta 1848, na svojem pohodu proti Dunaju korakali skozi Središče.

del našega vsestranskega umetnika Toneta Kralja. Tudi njegova soproga Mara Kralj ima v »Sodobnem vrtu« prav srčkano in dobro opazovano »Muco z mladimi« iz terakote, ki bi prav tako krasila stanovanje. Prav posebno smo veselili odličnega »Zreba« Nikolaja Pirnata. Danes še majhna statueta naj bi kmalu zrasla v monumentalno bronasto delo. Ispijanje je ta zrebec in do najmanjšega detajla preštudirana, da ga je sama sila in neugnanost življenja! Zelo ljubka sta tudi »Mala boreca«, ki ju je napravil mladi akad. kipar Alojzij Kogovšek. Takih stvari naše občinstvo potrebuje mnogo, zato so pa neprestano vprašanja po tej mišni skulpturi. Moderno klasiistična je pa Staneta Dremelja »Deklica s škafom«. Skoda, ker ni montirana tako, da bi iz škafa tekla voda. Kako se pa imenitno tudi stare skulpture prilagajo sodobnim vrtovom, nam priča baročna Madona iz 16. stol. na klosterskem vrtiču, še boljša sta pa pred češkim paviljonom antična filozofa Sokrat in Heraklit, ki komaj čakata, da dobita stalen prostor na vrtu premožne hiše. Vse tri stare kipe je veleposojstvo posodila trgovina z antikvitetami »Tiziane«.

Vse kipe, ki je pri njih pripravljali odbor samo slutil kako vrtno plastiko. Je odbor povabil k udeležbi, vendar je pa prišlo tako malo stvari, da naših umetnikov nikakor ne moremo razumeti. Zakaj se bolj ne brigajo za to lepo in tudi donosno panogo. Od umetnikov vsaj bi pričakovali, da korakajo pred tako imenovano široko maso, toda v tem pogledu so prav daleč zaostali za njo. Publika išče celo v inozemstvu za vrtovne primerne kipe, ker jih ne more najti doma.

A. G.

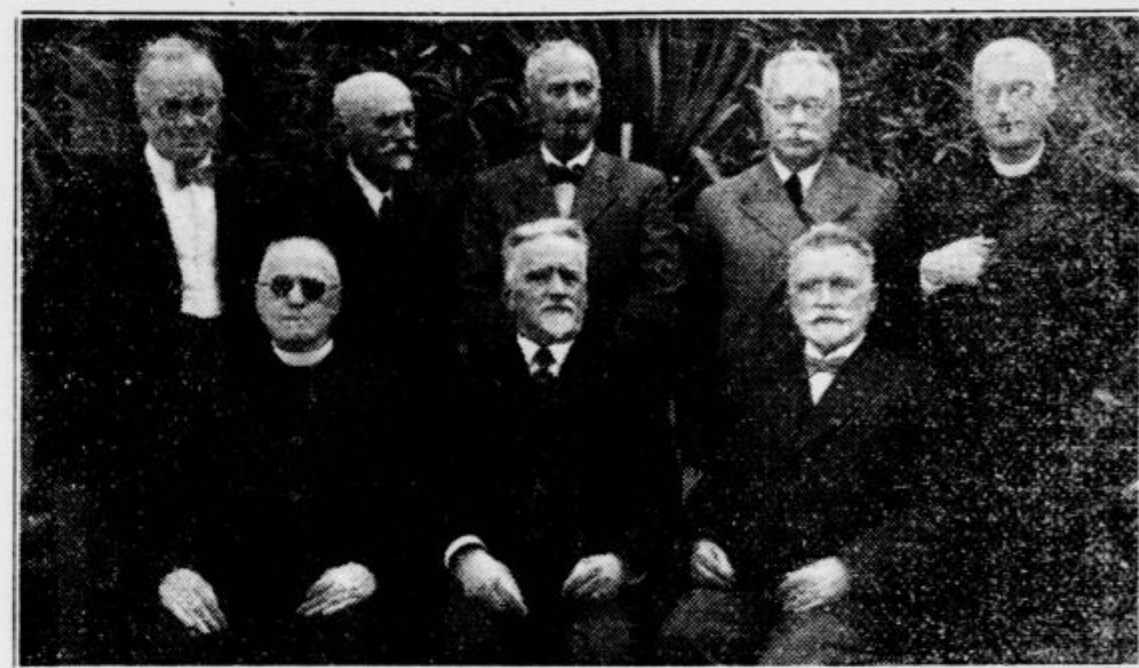
ALBUS MILO ZA UMIVANJE

NADOMEŠČA DRAGO TOALETNO MILO!
Dobiva se povsod! Pazite na ime ALBUS!

Za njeno 100-letnico ji je sokolski tamburški zbor priredil podoknico. Za delovanje Sokola v Središču se vedno zanima in želi, da bi mogla v Sokolskem domu vi-

deti kakšno igr. Ob 100-letnici čestitamo središki jublanti ki tor želimo, da bi še dolgo ostala tako čila in vedra.

Abiturienti ljubljanske gimnazije iz l. 1886

so te dni praznovali 50 letnico mature. Od leve na desno sedé: župnik Mat. Novak, njihov profesor, vladni svetnik dr. L. Požar, višji kapelnik dr. Jos. Čerin; stojijo: višji sodni svetnik dr. V. Foerster, ravnatelj Jos. Mandelj, zdravnik dr. Ivan Premr, zdravnik dr. Franc Kogoj, župnik Fran Rajčević.

O pestri belokrajinski narodni noši

V nedeljo se nam bodo Belokrajinci predstavili v Tivoliju v vsej svoji izvirnosti

Ljubljana, 10. septembra.

Folklorni institut ljubljanske Glasbene matice, ki je bil pred dvema letoma pod vodstvom Franceta Marolta ustanovljen z nalogo, da opiše, ohrani in nam še žive pokaže pesmi, noše, sege in govor posameznih slovenskih pokrajin, je že takoj v prvem letu svojega obstoja pokazal lepe uspehe. Na lanski koroški dan je Ljubljani predstavil naše slovenske Korošce in ob tej priliki izdal tudi posebno knjigo o koroških obredih. Letos nam bodo predstavljeni naši Belokrajinci, ki so svoje pristno narodno življenje ohranili najbolj nepokvarjeno in ki še danes z veliko ljubosumnostjo čuvajo svoje noše in svoja obredja, same spomine na stare čase, ko so njihovi pradedje živeli drugačno življenje od našega, dosti lepše in dosti bolj slovensko. Morda ni le naključje, da so bili za letos določeni Belokrajinci. Lani smo videli Slovence iz krajev onstran naše meje, letos bomo videli Slovence iz krajev tik meje, ki žive pomešani s Srbi in Hrvati, a so vendar svoje samobitno slovensko narodno življenje ohranili bolj čisto in bolj popolno, kakor Slovenci v drugih pokrajinah, ki so bolj oddaljeni od meje in tujega, za narodne noše, sege, govor in pesmi bolj kvarnega življenja.

Belokrajinska narodna noša se v slehernem delu bistveno razlikuje od ostalih slovenskih noš, ki imajo med seboj vsaj nekatere malenkosti skupne. Pokrajina, ločena z Gorjanci od ostale Slovenije, je živela svoje življenje in ga je tudi upodobila v svojih nošah, izrekih, pesmih in v svojem veselju. Eden najboljstih poznavalcev belokrajinske duše in njenega življenja, pokojni nadsodnik Fran Lovšin z Vinice pri Črnomlju, je morda najbolj točno opisal moško in žensko belokrajinsko nošo, saj njegov opis folkloristom še danes služi kot najbolj verna podoba popolne belokrajinske narodne noše.

sukeno obleko so šivali domači krojači, črnomeljski kožuharji so izdelovali kožuhe, obšive pa so tkali v Tribučah.

Bogatejši sloji so nosili tudi haveloku podobne plašče, ki so se zapenjali z veliko medeno zaponko. Prinašali so jih nemščarji — krošnjarji iz Nemčije — in ne spadajo v belokrajinsko narodno nošo.

Namesto dežnikov, ki so bili v starih časih med Belokrajinci silno redki, so nosili iz šašike — bičevja spleteno plaščo, ki pa so jih kot manjvredno oblačilo odlagali, kadar so zahajali v cerkev, kakor so siromasnejši sloji odlagali tudi coklje in prihajali v cerkev bos. Taki dežni plašči so bili trdi in gosto zvezani z dreto, da so bili trpežnejši in nepremočljivi. Izdelovali in prodajali so jih Podbrežci.

In dodatek za potovanje, saj so Belokrajinci radi potovali. S seboj so v raznobarvne, večinoma rdečih, iz domače volne stkanih torbah nosili brašno, k čemur so spadali kruh, suho meso, slanina in druga domača jedila. Iste seveda žejajo in je bila potrebna še iz lipovine izdelana čutara dobrega belokrajinskega vina, slivovke ali tropovice. Tako bodo Belokrajinci v nedeljo prišli tudi k nam v Ljubljano, da povedo, zapojejo in zaplečejo, kakor v svojih domačih krajih, ki so jim kljub siromaštvu najdražji.

Ne pozabite našega belokrajinskega dneva!

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.
DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

V spomin Stanka Dolharja

V noči letošnje velike sobote je v strahovitih okoliščinah storil smrt v znamenit med Krmo in Kredarico 23-letni pasarski

pomočnik Stanko Dolhar iz Ljubljane. Stevilni njegovi prijatelji, planinci in smučarji so nameravali že v nedeljo odkriti ploščo v njegov spomin. Zaradi slabega vremena je bila prisrčna spominska svečanost preložena in se bo vršila v nedeljo 13. t. m. v gorah, ki jih je prijatelj tako vroče ljubil.

Dobrna pri Celju

Je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne! Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje (avtobusna vožnja Celje — Dobrna in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in vse takse) za skupno ceno Din 1.100.—, Din 1.250.— in Din 1.450.— (trije razredi za državne nameščence i. t. d.)

o z i r o m a
Din 1.300.—, Din 1.500.— in Din 1.650.—
(trije razredi za vse ostale).
PROSPEKTI NA ZAHTEVO!

Vrtovi in plastika

Ljubljana 10. septembra.

Skoraj pol stoletja je trajala čudna, materialistična doba, ko so ljudje smatrali vrt le za prostor, kjer sade salato in peteršilj ter morda tudi nekaj cvetja in grintavega sadija. Napočila je naposled nova doba, ko zrak in sonce smatramo za vir življenja ter zdravja in zato gledamo tudi na vrt, kakor na najvažnejši del svojega stanovanja. Moderni človek se je iz sob preselil na vrt in sodoben arhitekt je bil zvezal z vrtom tako tesno, da tvoriča nerazdeljivo celoto. Zato pa sedanj človek, kadar si gradi dom, večkrat prav nič manj ne izda za ureditev svojega vrta, nego za hišo samo. Seveda je na takem vrtu tudi igrišče za deo z bazenčkom, kjer se otroci lahko kopajo ali vsaj čofotajo. Večkrat imamo na vrtu telovadišče, prav pogosto pa tudi velik bazen, kjer se koplje vsa družina. »Mojo dom, je moj grad« je spet postala maksima vseh slojev in zato skrbimo, da imamo okrog svoje hišice vse, kar smo drugače morali iskati po parkih in po bližnji ter daljni okolici. Posebno moderni so skalnati vrtovi z zimzelenski in planinskimi rastlinami, enako pa tudi strogo arhitektonsko oblikovani vrtovi, kjer poleg rastlin zidovje, stebrišča in latniki z ovijalkami, predvsem pa voda in dekorativni vodnjaki igrajo glavno vlogo. Na takem vrtu je neprestano vse v cvetju, povsod naj bo pa ob hišici tudi prostor za zelenjavo in vsaj nekaj sadnega dreva, ki ga na vrtovih gojimo ponajveč v strogih špalirjih in drugih oblikah. To nam je na vselejmu vprav

idealno pokazal starešina Frido Lenard, druge vrtove pa spet vidimo po načrtih prof. Frana Vardjana, ing. arch. Katje Grassellijeve in graškega arhitekta Kerna, predvsem za zimske vrtove in za stanovanja je pa mnogovrstno rastlinstvo veleslovenskega vrta, ki ga je uredila mestna vrtarinja. Mali alpinetum, ki ga je uredil vrtar našega botaničnega vrta Juvan, naj bo pa spodbuda prijateljem naših planin, da se tudi sami ob hišici uredijo tako mične zbirke naše prekrasne planinske flore.

Najučinkovitejši okras vrtov so poleg rastlinstva seveda kipi. Prav dobrih tudi na veleslovenskem »Sodobnem vrtu« vidimo več. Splošno poželjenje vzbuja velika skupina tudi v inozemstvu slovitega mojstra Toneta Kralja, ki je to svoje najnovejše delo napravil nalašč za sedanj razstavo. Navadno pri naših kiparskih delih pogrešamo prave plastičnosti in resnične trodimenzionalnosti, da je večina kipov pravzaprav le relief, ki okrog njega lahko greste. Spredaj je vse, zadaj pa največkrat nič! Ta fontana Toneta Kralja je pa od vseh strani enako skladna in lepa v liniji in silhueti ter tudi po vsebini. Idealno lepa mlada mati drži na ramenu dete, ob materi pa čepi babica. Vsi trije rodovi z ro v zrcalo vode pod seboj, ki ga kali le curek vode iz materinega vrča. Trije rodovi spoznavajo v zrcalu samega sebe in gledajo svojo bodočnost in usodo. Stara mati vidi v zrcalu samo še preteklost, mati stoji v sedanjosti, a nedolžno dete brez slutnj gleda v bodočnost. Ta vodnjak je gotovo eno najboljših

Domače vesti

* **Vozne olajšave za potovanje vojnih dobrovoljcev v Dobružo.** Na prošnje Zveze naših vojnih dobrovoljcev je prometno ministrstvo odobrilo vsem udeležencem iz naše države in Českoslovaške četrtinsko vožnjo za potovanje v Dobružo, ki je organizirano povodom 20-letnice naše prve dobrovoljske divizije in se bo vršilo od 24. do 28. t. m. Udeleženci iz naše države naj kupijo na svoji železniški postaji polovico voznice in običajno železniško legitimacijo. Polovična voznica velja za brezplačni povratek. Pri nakupu voznice se morajo izkazati z legitimacijo Zveze voj dobrovoljcev. Četrtnska vožnja velja za železniž in parnike naše rečne plovbe. Za odhod velja izlazična vožnja od 19. do 24. t. m., za povratek pa od 28. t. m. do 4. oktobra.

* **Vozne olajšave.** Zveza za tujski promet v Sloveniji naznanja naslednje vozne olajšave: Od 27. t. m. do 10. oktobra zboruje v Dubrovniku mednarodni kongres ženskih organizacij, za katerega so dovoljeni na železnici in parnikih naslednji popusti: za tuzemce 75 odstotni na normalni vožnji ceni za odhod od 9. t. m. do 8. oktobra, za povratek pa od 29. t. m. do 18. oktobra, za inozemce pa 50 odstotni od normalnih vožnji cen za prekoračenje državne meje od 19. t. m. do 8. oktobra in za vrnitev po katerikoli poti od 29. t. m. do 18. oktobra.

Pri lenivem črevesju in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke naj se uporablja že oddavna poznana naravna **Franz Josefova grenčica**. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je **Franz Josefova grenčica** zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutro izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

Op. reg. št. 15465/36

* **Rezultati jubilejne strelske tekme.** Ljubljanski strelsko okrožje, v katerem je organiziranih 121 strelskih druženj, je v nedeljo in na praznik priredilo v zvezi z 10-letnico svojega obstoja veliko strelsko tekmo častne goste, ki so se v velikem številu udeležili svečanega sprejema, je pozdravil podpredsednik okrožja Mijan Sterlekar, organizaciji pa so izrekli svoje čestitke zastopnik bana inšpektor dr. Guštin, zastopnik komandanta divizije polkovnik Bakij in mestni župan dr. Adlesič. Pri tekmovalstvu so bili doseženi naslednji rezultati: Na glavni amogovalni tarči »Triglavi« 1. Franjo Per, 2. Ilija Derelj, 3. Franc Rozman; na tarči »Rožnik« (mednarodno streljanje z revolverji in pištolami) 1. Franc Heinrichar, 2. Joco Kostanjevec, 3. Minko Heinrichar; na tarči »Ljubljana« (s prečno pišto) 1. Per, 2. Kostanjevec, 3. Hinko Ločnikar; na tarči »Golovec« 1. Franc Cvetko, 2. Jože Javornik, 3. Franc Černivec; na tarči »Šmarna gora« (z malokalibrsko puško) 1. Filip Ogrič, 2. Jože Povh, 3. Joško Senica; na tarči »Novo mesto« (mednarodno streljanje z malokalibrsko puško) 1. Per, 2. Kostanjevec, 3. Ločnikar; na tarči »Blejške« (vojaška puška) 1. Zeljko Peročević, 2. Rudolf Deržaj, 3. Franc Pirc; na tarči »Kranj« (vojaška puška) 1. Stanko Košnjik, 2. Vinko Pavlič, 3. Pirc. V tekmi ekip za prehodni pokal je bila prva strelska družina v Ljubljani, ki si je s tem že tretjič zapored osvojila pokal. Na lovske tarče »stojeci smjake« so zmagali 1. Minko Heinrichar, 2. Deretič, 3. Franc Heinrichar, a na lovske tarče »bežeči jelen« 1. Anton Djopič, 2. Rista Majlič, 3. Minko Heinrichar. Vodstvo tekmovalstva je bilo v rokah drugega podpredsednika in tehničnega vodje Minka Heinricharja. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu zelo dobra, doseženi rezultati pa izkazujejo nasproti prejšnjim tekmovalnim prav lep napredek.

Raznovrstno usnje in odpadki od jermenov ter surove kože, katere bo prodajalo Zdrženje usnarjev v petek, dne 11. IX. ob 2. uri popoldne, se lahko danes in jutri ogleda v prostem skladišču tv. J. Lavrič, Dolenjska cesta, Rudnik 24.

* **Bolgarski muslimani na obisku v Bosni.** Večje skupina muslimanov iz Bolgarije je potovala več dni po Bosni. Vodi jo vrhovni muftija iz Sofije. Gosta je sprejel predsednik islamske verske zajednice v Sarajevu, potem pa so si ogledali v mestu vse muslimanske verske in dobrodelne ustanove. Iz Sarajeva so bolgarski muslimani odpotovali naravnost v domovino.

* **Zhorovanje mornarjev severne Dalmacije.** V Sibeniku se je vršilo zhorovanje mornarjev iz Sibenika in severne Dalmacije pod predsedstvom znanega organizatorja naših pomorcev Bartula Jablane. Član strokovne zveze pomorcev iz Splita, Marko Smoljan je obišel poročal o poteku konferenice mornarjev, ki so se vršile v Beogradu in Splitu ter opisal prizadevanja splitske Delavske zbornice za ureditev službenih in delovnih odnosov med mornarji in lastniki brodov. Ko so bila podana tudi poročila o mednarodni pomorski konferenci v Zenevi, so zborovalci soglasno sklenili, da je treba vzeti vsem onim, ki za mornarje niso ničesar storili, legitimacijo zastopništva. Zahtevali so tudi, naj postane ekspert za pomorska vprašanja in zastopnik naših mornarjev na mednarodni konferenci dr. Marojević iz Splita.

* **Naš gledališki dinar** vzbuja senzacijo. V sredo zvečer je bil na Dunaju zaključen IX. mednarodni gledališki kongres. Gledališča v naši državi in združenje naših gledaliških igralcev je na kongresu zastopal Josip Kujundžić, režiser beograjskega gledališča. Ko je podajal svoje poročilo, je omenil tudi, da je pri nas uveden gledališki dinar, da na ta način širimo javnost podpore gledališča. Poslušalci so se zelo čudili in videlo se je, da je bil naš gledališki dinar pravo odkritje za gledališke ljudi vsega sveta.

* **Himen.** V Zagrebu sta se poročila uravnavnik rudnika Gračanica G. Josip Uršnik in gdnica Marija Kovačevića. Bilo srečno!

* **Znamke Rdečega križa.** Ministrstvo za pošto, telegraf in telefon je na podlagi zakona o društvu Rdečega križa odredilo, da se mora v času od 20. do 26. t. m. plačati za vsa navadna in priporočena pisma, dopisnice, razglednice, navadne in vrednostne pakete ter za telegrame in tuzemskem prometu obvezno posebna pristojbina za Rdeči križ v znesku 50 par. Za ostale poštne pošiljke, kakor tudi za one pošiljke, ki so po zakonu poštne proste, se ta pristojbina ne plača. Za pošiljke v inozemstvo plačilo pristojbine ni obvezno. Pristojbina za RK se plača s posebnimi znamkami Rdečega križa. Za frankiranje dopisnic in pism v tuzemstvu v času tedna Rdečega križa so izdane tudi posebne poštne znamke po 0,75 Din in 1,50 Din s poviškom 50 par v korist društva RK. S temi znamkami frankirane dopisnice in pisma ni treba frankirati še s posebnimi znamkami RK po 50 par.

* **Zrebanje loterije društva »Knežinja Zorka«** je zaradi nepredvidenih tehničnih težkih odgodeno do 30. t. m. Vse štiri dobilek loterije, ki nudi mnogo krasnih in koristnih dobilkov, gre izključno le v korist internatu za pridne, nadarjene, telesno in moralno zdrave dečke nepremožnih staršev s posebnimi potrebami, predvsem iz kmetijskih, delavskih in malomeščanskih rodbin. V domu v Ljubljani ima varno zavetišče 25 srednješolcev. Podprite plemenito delo društva in do konca meseca pridno kupujte njegove srečke. Pomislite, da z vsako kupljeno srečko plačate malemu pridnemu dečku en dan bivanja v društvenem dijaškem domu. Podpirajte mlade talente, zakaj tako ne vršite le humanitarne in socialnega, temveč tudi eminentno narodno delo!

* **Naši izseljenci.** Po statističnih podatkih se je letos do konca meseca maja izselilo iz naše države 5.412 oseb, dočim se jih je lani v istem času izselilo 4.415. Iz tujine pa se je v istem času vrnilo domov 1.430 oseb. Največ naših ljudi se je izselilo v Severno Ameriko, Kanado, Avstralijo in Čile, nekaj pa v Južno Afriko, Južno Zelandijo, itd. Izseljencev je bilo 445 iz saveke banovine, za njo pa se vrstijo dunavska, dravska, vardarska in zetska. Po poklicu so izseljenci večinoma kmetje. V evropske države pa se je izselilo 4.063 oseb, in sicer v Francijo, potem pa v Českoslovaško Turčijo, Nemčijo, Albanijo, Avstrijo, itd. Iz evropskih držav se je vrnilo domov 954 izseljencev.

* **Baron Trenk in njegovi pandurji.** Tako se imenuje te dni v Zagrebu ustanovljeno podporno društvo, ki bo tretje uniformirano društvo v Zagrebu. Prvo tako društvo je »Peter Zrnjski«, ki je bilo ustanovljeno leta 1877, drugo pa »Ban Jelčić«, ki posluje že kakih 50 let. Uniformirani člani vseh teh društev bodo nastopali v slikovitih starih nošah ob raznih svečanih. Vsa tri društva so dobrodelna in podpora.

Dr. DEBEVEC do preklica ne ordinira

* V sibeniskem okraju je še 25.000 hl neprodanega vina. Po podatkih poljedelskega odseka sreskega načelstva v Sibeniku je samo na področju sibenjske obline še okrog 10.000 hl neprodanega vina, v vsem okraju pa preko 25.000 hl. V nekaterih vaseh niso prodali nič kaplje vina in so vinogradniki zaradi tega v največjih stiskah. Trgatevi se bo v sibeniskem okraju pričela že v drugi polovici septembra in bo pridelek za kakih 30 odstotkov slabši od lanskega.

* **Zidovski begunci iz Nemčije v Jugoslavijo.** Zadnja številka lista »Zidove«, ki izhaja v Zagrebu, navaja, da je v naši državi kakih 400 zidovskih beguncov iz Nemčije, v Zagrebu jih je stalno nastanjen 60 in je sedem izmed njih z močnim kapitalom angažiranih v raznih industrijskih podjetjih. Trije so dobili obrtno listo, pet je zastopnikov inozemskih trdč, štiri so dobili dovoljenje za zaposelitev kot delavci-specialisti, 10 rodbin pa živi od denarja, ki so ga prinesli s seboj. Na podporo odbora, ki skrbi za zidovske emigrante, in na prispevke od raznih dobrodelnih organizacij pa je navezanih okrog 25 beguncov.

* **Dinarji so zasledili železniško prago.** Na mali postaji Janjč ob železniški progi Sarajevo-Brod se je zbralo oni večer okrog 300 težakov iz zapadne Bosne, ki so bili namenjeni na sezonsko delo. Vsi so kupili vozne listke, ko pa je prišel oseben vlak, so se izkazalo, da je v njem prostora samo za kakih 20 oseb. Težaki, ki so se bali, da bi jim zapadli že kupljeni vozni listki, so vlak ustavili na ta način, da so sedli vsi na železniško prago. Uradnik pošlje si ni znal pomagati, k sroci pa se je takrat pripeljal z vlakom od nasprotni strani ravatelj sarajevske železniške direkcije, ki je takoj odredil, da so vlaku, s katerim so hoteli potovati težaki, priklopili še štiri vagoni.

* **Nalivi in toča v Sremsu.** Po vsej dunavski banovini je po vročih dnevih zavladalo strošno neurje. Pri Bački Palanki in pri Iloku se je utrgal oblak in so nalivi povzročili veliko škodo. Ob Dunavu je orkan-ski vihar porušil več mlinov, ki jih je potem voda odnesla. Neka motorna ladja je vlekla dva slepa, ki sta bila natovorjena s 15.000 kg opeke. Oba slepa sta se potopila, posadka pa se je srečno rešila. V Bački Palanki je toča hudo oklestila vinograde, v sosednjem Iloku pa so vinogradniki ostali nepoškodovani.

* **Razprava zaradi krvavih dogodkov v Kerestincu.** Javljeno je bilo, da se bo razprava zaradi znanih krvavih dogodkov v Kerestincu pričela 21. t. m. Zaradi ogromnega materijala, ki ga predsednik senata še ni mogel pregledati, pa se bo, kakor poročajo zagrebški listi, razprava pričela šele sredi oktobra. Trajala bo najmanj 10 dni. Dan začetka še ni določen.

* **Krvav spopad s tihotapcem.** Na mitnici v Borongaju pri Zagrebu je mitničar opazil kmeta Ivana Šošarića, ki je hotel skrivaj prepeljati v Zagreb 20 litrov vina. Čim je mimo mitnice pognal konja, je mitničar skočil za njim, da bi skočil na voz. Tedaj pa je Šošarić potegnil samokres. In dvakrat ustrelil. Nepoškodovani mitničar je vrnil v svojih samokresom in zadel kmeta v desno nogo. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico.

* **Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

u. **Črnomajsko soto, Acustsko kolo, Most, Robčici, Rečeta, Petelinji boj** in nad vse zanimiv Turn bomo videli v nedeljo na prireditvi belokrajanske dne na sokolskem telovadišču v Ljubliji ob 15. uri. Če povečamo še, da bo belokrajanska mladina pripeljala ta dan v Ljubljano pravega Zelenega Jurija, ki ga je tako lepo opisal Oton Zupančič ter ga iz njegovih ust pozna prav vsak Slovenec, smo izdali celoten program, ki ga bodo izvedli pred nami naši rojaki iz Črnomolja in Metlike. Popoldne polno užika naj zasluži naše največje zanimanje. Zato vsi v nedeljo na sokolsko letno telovadišče v Tivoli, velopnice pa lahko dobite že takoj v Matični knjižarni.

Gospodarstvo

Naše gospodarstvo v drugem polletju

Narodna banka je izdala obsežno statistično poročilo za drugo letošnje polletje, iz katerega posamezno naslednje:

Splošni pregled

Po intenzivnosti gospodarske delavnosti je drugo letošnje četrtletje nadkrito rezultate, dosežene v lanskem drugem četrtletju. Prevoz blaga se je povečal za 3,3%, delavska zaposlenost za 10,4%, državni dohodki pa so narasli za 4,2%. Zabeležiti je tudi napredek v konsolidaciji razmer na denarnem trgu. Predvsem je za omeniti izredno ugodno letino, spritno katere je pričakovati ugoden nadaljnji razvoj gospodarstva.

Devizni in valutni trg

Zlata in devizna podlaga se je v drugem četrtletju povečala za 45 milijonov Din (po stabilizacijskih tečajih), v primeru z lanskim letom pa za 181 milijonov. Likvidnost denarnega trga je navzlic emisiji državnih blagajniških zapiskov narasla. Predvsem so bile dvignile privatne živovne naložbe pri Narodni banki, kjer so imeli ob koncu junija samo denarni zavodi razpoložljivi 312 milijonov Din (lani ob tem času 244 milijonov). Oficielni tečaj dinarja v Curihu je ostal neizmenjen na višini 7 švicarskih frankov za 100 Din. Svobodni tečaj dinarskih novčanic je znašal v Curihu v začetku leta 5,90 in ob koncu marca 6,35. Ob koncu junija pa se je dvignil na 6,55.

Kliringi

Največji pasivni klirinski saldo imamo v prometu s Českoslovasko. Ta saldo je znašal v začetku leta 156 milijonov in je ob prvem četrtletju narasel na 206 milijonov, do konca junija pa na 261 milijonov. V kliringu s Francijo vidimo prav tako narastanje od 80 na 94 oziroma 97 milijonov Din. Švice smo bili v kliringu dolžni v začetku leta 10 milijonov, ob koncu marca 13 milijonov, ob koncu junija pa 37,5 milijona Din. Tudi saldo v kliringu z Belgijo je narasel v

drugem četrtletju od 13 na 25 milijonov, saldo v kliringu s Turčijo je ostal skoro neizmenjen na višini 11 milijonov. Rumuniji smo bili ob koncu junija dolžni 6 milijonov, Braziliji pa 10 milijonov.

Med aktivnimi klirinki je najprej omeniti Nemčijo, kjer je saldo naših izvoznikov terjatev v teku drugega četrtletja popustil od 472 na 841 milijonov (pri čemer je marko računano po uradni tečaju). Saldo italijanskega kliringa je narasel od 150,6 na 140,8 milijona Din. V Turčiji pa smo imeli ob koncu junija klirinsko terjatev 1,8 milijona Din.

Denarni zavodi

Do konca junija je 366 denarnih zavodov zahtevalo odlaganje plačil (do konca marca 254). 12 zavodov je zahtevalo sanacijo, 32 pa izvenkonkurno likvidacijo. Odlaganje plačil je bilo odobreno do 225 zavodom, sanacija 4 zavodom, izvenkonkurno likvidacija pa 31 zavodom.

Pri 20 vodečih bankah v naši državi so znašala ob koncu junija likvidnostna denarna sredstva (gotovina in živovno dobroimetje) pri Narodni banki 836 milijonov Din, nasprotno 279 milijonov pred enim letom in 244 milijonov pred dvema letoma. Hranilne vloge pri teh zavodih so znašale ob koncu junija 2143 milijonov, to je za 89 milijonov manj nego lani, vloge po tekočih računih pa 926 milijonov, to je za 4 milijone več nego lani.

Večje ustanovitveno gibanje

V drugem letošnjem četrtletju je bilo v naši državi ustanovljenih 13 novih delniških družb (lani 8) z glavno 85,7 milijona Din (lani 8,8). Povečanje glavnice pa je bilo izvedeno pri 9 družbah (5) za 85,3 milijona Din (10,8). Skupaj je bilo v prvem polletju ustanovljenih 23 delniških družb z glavno 115 milijonov, dočim je glavnica nove ustanovljenih družb lani ob prvem polletju znašala le 18,8 milijona Din, predlanskim pa 25,6 milijona Din.

Ustanovitev obrtnega in tehnološkega muzeja

Temelji za ta prepotrebni zavod so že položeni

Ljubljana, 10. septembra

Ze na večini minulih velesojmjskih razstav se je čulo obžalovanje, da teh razstav ni moglo obdržati trajno in jih hraniti v kakem muzeju. Posebno na sedanji razstavi »Za naš lešč« emu ob vsakem koraku poslušali želje, da moramo najti prostor in sredstva, da se na njej razstavljene predmete ne porazgube na vse vetrove. Ogromno dela je v teh razstavah in vsi odseki so se resnično odlikovali. Ves trud bi bil izgubljen in vse velike vloge, izdane za razstave, ne bi prinašale nikakih obresti. Zato je naravno, da se je na plenarni seji delovnega odbora razstave »Za naš lešč« kar sama od sebe pojavila splošna zahteva, da se s takimi žrtvami zbrana, urejena in sploh ustvarjena razstava ohrani na vsak način.

Razstavni odbor je že prej razposlal vsem tiskom, ki so prispevala razne predmete k razstavi, prošnjo, da bi brezplačno ali proti majli odškodnini prepustili razstavljene predmete. Res jih je že do sedaj nad tretjino poklonilo vse predmete razstavnemu odboru.

Zlasti se je za idejo trajne ohranitve eksponatov zavzel univ. prof. dr. Rebek, ki je uredil kemijski oddelke razstave vprav vzorno, hkratu pa tudi tako nazorno, da je razstava razumljiva tudi preprostem človeku. Profesor dr. Rebek je izrazil željo, da bi morda mestni muzej ljubljanski shranil predmete. Član odbora, odvetnik dr. Knaflič pa je predlagal izvolitev ožjega odbora za ustanovitev obrtnega in tehnološkega muzeja. Predvsem je treba vse predmete takoj katalogizirati in tudi fotografirati, dokler pa odbor ne dobi primernih prostorov, naj bi ostal material v velesojmjskih paviljonih. Tej želji je velesojmjski ravnatelj dr. Dular tudi takoj ustreget in zagotovil razstavi prostor polnih pet mesecev, dokler se ne prične priprave za pomladni ve-

lesojm. Obenem je tudi pojasnil, da mestni muzej še nima konkretnih oblik, niti za tako razstavo potrebnih prostorov.

Idejo ustanovitve muzeja so predvsem zagovarjali tudi šumski direktor inž. Božič, inž. Ševnik, inž. arh. Rado Kregar in te. sarska mojstra Karel Kavka in Franc Ravnikar. Tesarski mojstri so izjavili, da v ta namen odstopijo ves izdelan material.

Ravnatelj dr. Dular je odboru razložil, da ljubljanska zbornica za TOI po iniciativi bivšega predsednika Ivana Jelačiča že dolgo dela za umetnostno obrtni muzej in je žrtvovala že tudi velike vloge za nakup raznih umetnostnoobrnih izdelkov, ki so sedaj deloma razstavljeni v Narodnem muzeju. Na vsak način je torej treba v dosegani odbor, ko gre prav za prav za povečanje umetnostnoobrnega muzeja v splošno obrtni in tehnološki muzej, povabiti tudi inštituta tega muzeja g. Ivana Jelačiča. Naposled se je pripravljali odbor za novi muzej osnoval in ga sestavljali gg.: dorni svetnik inž. Rustia Josip, dr. Vladimir Knaflič, inž. arh. Rado Kregar, univ. prof. dr. Mar. rij Rebek, tesarski mojster Karel Kavka, inž. arh. Dragotin Fatur, inž. Stanko Dimnik in tajnik sedanje razstave inž. Mirko Šušteršič, ki so tudi sedaj vodili razne oddelke razstave »Za naš lešč«, kot zastopniki raznih korporacij pa naslednji virilisti: ravnatelj dr. Milan Dular, kot zastopnik ljubljanskega velesojmja, direktor inž. Črveti. ko Božič, kot zastopnik direktije šum ozroma gospodarstva sploh in industrije Franc Heinrihar, kot zastopnik lesne industrije, g. Ivan Jelačič pa je naprosen, da prevzame sodelovanje kot častno funkcijo.

V novem odboru so taki močje, da že danes lahko govorimo o jamstvu za novi muzej. Trdno smo uverjeni, da je ta odbor že s svojimi prvimi odločitvami in sklepi položil temelje obrtnemu in tehnološkemu muzeju v Ljubljani.

nimi in drugimi vozili, v bodoče ukine prpenjanje carinskega svinca na vozila in se ukinejo tudi carinske ekspedicije s podrobnimi potrdili. V svrhu potrebne kontrole in evidence o prihodu in odhodu vozil iz naše države bodo carinarne skrbje za točno vodstvo registrov za triptike, kolesarske legitimacije itd. Ta odlok je stopil takoj v veljavo.

— Izvozna kontrola pri konoplji. Kakor smo že poročali, je Narodna banka odredila, da bo zaradi kontrole izvoza sama izdajala overjenja zavarovalne valute pri izvozu konoplje. Že nekaj časa krožijo vesti, da je med nemškimi in francoskimi interesi dosežen sporazum, po katerem bo Nemčija kupovala 80% našega pridelka konoplje in da bo potem prodala Franciji potrebne količine za devize, kar pa je trgovinski minister demantiral. Ukrepa Narodne banke glede konoplje po najnovejših informacijah ni razumeti tako, da bi Narodna banka dovoljevala izvoz je proti plačilu v devizah, temveč hoče imeti le kontrolo glede izvoza. Prvotno so ukrep Narodne banke pogrešno tolmačili, kar je imelo za posledico, da se je izvoz konoplje skoro ustavil. Narodna banka bo tudi v bodoče izdajala overjenja za izvoz konoplje v klirinske države, vendar hoče preprečiti, da bi šla naša konoplja v neklirinske države s tujim posredovanjem.

— Batove prodajalnice v Rumuniji bo oskrbovala tvornica v Jugoslaviji. Tvrdka Bata je v Rumuniji otvorila odnomo bo v kratkem otvorila 40 prodajalnic. Kakor poročajo iz Bukareste, bo te prodajalnice oskrbovala s čevlji in ostalim blagom Batova jugoslovanska tvornica v Borovu. ki bo njen delokrog razširjen za oskrbovanje Batovih podružnic na Balkanu kakor tudi v državah Bliznjega Vzhoda.

— Poštna hranilnica v avgustu. V teku meseca avgusta so se hranilne vloge pri Poštni hranilnici povečale za 9,8 na 931,0 milijona Din. Od začetka leta pa so narasle za 77 milijonov Din (lani v istem razdobju za 100 milijonov). Vloge na čekovnih računih so znašale ob koncu avgusta 1105 milijonov, to je za 69 milijonov manj nego lani ob tem času.

— Zakenkrat ne bodo ukinjene carine na avtomobile. Združenje trgovcev s motornimi vozili v Zagrebu objavlja glede na ve-

sti o ukinjenju carine na avtomobile, da je samo stavilo predlog, da se ukine lukazni davek na avtomobile in da se carina pobira po teži in ne po vrednosti. Združenju pa ni znano, da bi bilo ukinjenja pričakovati v bližnji bodočnosti. Po informacijah združenja tudi ni računati, da bi prišlo do kakih sprememb pred koncem letošnjega proračunskega leta t. j. pred 31. marcem 1937.

— Uvoz ameriških avtomobilov za kompenzacija. Pred dnevi smo objavili podatke o našem uvozu avtomobilov v prvem letošnjem polletju, iz katerega sledi, da se je znatno povečal uvoz avtomobilov iz Nemčije, ki je spodbudila Ameriko. Zastopniki ameriških avtomobilskih tvrdki, ki so po večini v Zagrebu, imajo sedaj po uvedbi uvozne kontrole še večje težave pri uvozu. Po uvedbi uvozne kontrole jim je uspelo dobiti uvozna dovoljenja vsega le za 12 avtomobilov. Zaradi tega se bavljo s vprašanjem kompenzacijskega poslovanja. V naši državi nameravajo kupovati na račun Amerike razne jugoslovanske proizvode in za protivrednost uvoziti avtomobile.

Borze

10. septembra

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le Newyork je nekoliko popustil. V privatnem kliringu so avstrijski blingji za malenkost popustili in so bili zaključeni po 8,55, dočim je bilo po angleških funtih povprševanje po 234. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski blingji trgovali po 8,5050 in grški boni po 30,78. Nemški klirinski čeki stanejo v Ljubljani 13,45. V Beogradu 13,4145 in v Zagrebu 13,3950 oziroma za konec septembra 13,30. Klirinske nakaznice v lirah so se v Beogradu nudile po 3,20.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bilo za vojno škodo povprševanje po 365,50 (v Beogradu promot po 365 — 366). Zaključki pa so bili zabeleženi v 6% begluskih obveznicah po 68,50 in v delnicah Trboveljske po 135.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2963,86 — 2978,46. Berlin 1755,99 — 1769,86, Bruselj 738,47 — 743,53, Curih 1424,32 — 1431,29, London 220,76 — 222,81, Newyork 4338,58 — 4374,89, Pariz 287,92 — 289,36, Praga 180,76 — 181,86.

Curih, Beograd 7, Pariz 20,2175, London 15,5225, Newyork 307,125, Bruselj 51,8750, Milan 24,15, Amsterdam 208,20, Berlin 123,4750, Dunaj 56,60, Stockholm 80, Oslo 78, København 69,30, Praga 12,70, Varšava 57,80, Budimpešta 60, Atene 2,90.

Elekti

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 365,50 den., 4% agrarne 47,50 den., 6% beglusk 68,50 — 69, 7% invest. 82 den., 7% Blair 73,75 — 74,75, 8% Blair 83,50 — 84; delnice: PAB 235 — 236, Trboveljska 135,50 — 137, Sečera Osijek 120 — 129, Dubrovačka 200 — 250.

Beograd, Vojna škoda 365 — 366 (365 — 366), 4% agrarne 48,50 bl., 6% beglusk 68,75 — 69 (68,90 — 69), 7% invest. 85 bl., 7% Drž. hip. banka 86 den., 7% Blair 73,75 — 74,50, 8% Blair 85 bl., Narodna banka 6250 den., PAB 235,50 — 237,25.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 10. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 111,50, za dec. 110,50, za maj 109,25; koruza: za sept. 108,50, za dec. 94,625, za maj 90,375.

+ Winnipeg, 10. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za okt. 99,125, za dec. 97, za maj 99,875.

+ Nevojska blagovna borza (t. t. m.) Tendence stalna. Pšenica (cene »Prizad«): potiska šlep. 79 kg 2% 132,50—137, gornjebaška in gornjebanatska 79 kg. 2% 127,50—137; baška, 79 kg. 2% 125,50—129; sremska in slavonska, 78/79 kg 3% 119,50—123; v borznem prometu: baška ladja Tisa 133,50 — 134, Oves: baški sremski slav. 85 — 87,50, Rž: baška nova 104 — 106, Ječmen: 123, Rž: baška nova 104 — 106, Ječmen: baški, sremski novi 64 kg 90—92,50 Oves: baški, sremski, slavonski novi 87,50—90. Turčiska: baška in sremska 89—90, Moka: baška, sremska, slavonska in banatska »Oge« in »Ogge« 205—215; »2« 185—195; »3« 165—175; »4« 145—155; »7« 125—135; »8« 95—100. Otrubi: baški 71—73; banatski 69—71; sremski 70—72. Pšeni: baški in sremski beli brez vroč 160—162,50; s vročami 170—172. Borzi jutri ne bo poslovala.

BOMBAZ

+ Liverpool, 9. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za sept. 6,69 (prejšnji dan 6,69), za dec. 6,50 (6,50).

+ Budimpeštanska termična borza (10. t. m.) Tendence slaba. Koruza: za sept. 12,45—12,48, za maj 10,98—11.

Naše gledališče

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 11. Zaprta.
Sobota 12.: Lucia di Lamermoor. Govorjanje tenorista g. Rijavca. Izven. Znižane ce. ne ob 80 Din navdol.
Nedelja 13.: Pod to goro zelena... Opereta. Izven.

★

Tenorist g. Josip Rijavec v Donizettijevi operi »Lucia di Lamermoor«. Pel bo tenorsko partijo Edgaria v slovenem jeziku. Naša publika bo gotovo z veseljem pozdravila odličnega rojaka, ki je dosegel s svojim simpatičnim, vlekot kultiviranim, izredno lepim glasom, posebno poslednja leta v tujini največje umetniške uspehe ter se uveljavil kot pevec visokih kvalitet in inteligentnega podajanja pevskih partij.

Grünova opereta »Dvojne knjigovodstvo« se odlikuje po vedri in ljubki glasbi in zabavnem konfliktu in zmešnjavah, kot jih vsebuje dunajski žanr operet. Premiera dela bo prihodnji teden, Ga. Marica Brumen-Lubejeva bo pela in igrala glavno partijo.

DRAMA

Cankarjeva drama »Za narodov blagor« bo otvorilna predstava letošnje dramske sezone. Delo je zrežiral g. arh. ing. Bojan Stupica, v glavnih vlogah so zaposleni gg.: Cesar, Skrbinešek, Gregorin, Debevec in dami: Severjeva in Vida Juvanova.

Druga predstava letošnje sezone bo Shakespearejev »Kralj Lear« s g. Lavarjem v naslovni vlogi. Glavne ženske vloge bodo igrala dame: Šaričeva, Mrs. Dantičova in Boltarjeva, moške vloge pa gg.: Gregorin, Lj. pah, Skrbinešek, Jan in Debevec. Delo je režiral g. Ciril Debevec.

Zanimivosti z velesojmja

Stalna strokovna vodstva po velesojmjskih razstavah bodo odslej vsak dan dopolnili in popoldne. Ze dosejamo imeli vsak dan vodstva po oddelku za kemijo na lesni razstavi in tudi po vrtnarski razstavi, od danes dalje pa so redna vodstva tudi po oddelku za stavbarstvo v paviljonu »N« in po oddelku za produkcijo lesa v paviljonu »L«. Danes popoldne ob 15,30 vodi po paviljonu »M« inž. arh. Fatur, v petek ob 11. inž. arh. Kregar, ob 15,30 pa spet inž. arh. Fatur. V soboto ob 11. in ob 15,30 vodi arh. Mesar v tem paviljonu, v nedeljo ob 11. pa razlaga razstavljene predmete inž. arh. Kregar. V paviljonu »J« vodi tajnik razstave inž. Šušteršič vsak dan trikrat, in sicer ob 11. ob 15,30 in ob 17. Trgovski obiskovalcem lele odkrijejo kako bogate in vsakemu koristne so te razstave.

Sole in vse banovine zadnje dni neprestano prihajajo na velesojmje, kjer učiteljske soglasno ugotavlja, da bi si ta velesojmje morala ogledati vsaka šola še zaradi lesne in vrtn razstave, zlasti pa tudi zaradi živalskega parka. Že tri dni pa prihajajo razni oddelki tehnične srednje šole, da si z nazornim poukom izpolnijo svoje znanje.

Pozlahtljeni les lahko imenujemo vse umetnostno obrtne izdelke iz lesa, torej tudi naše odlično pohištvo, zlasti pa rezbarije in kipe. V industrijskem oddelku v paviljonu »E« si ogledate kakšne sijajne učinke dosega podobar Ropret iz Mengša s svojimi res mojstrskimi reliefi, celo na stolih. Sijajna so tudi njegova kiparska dela, kjer vse občuduje njegove narodne noše, ki so v resnici diskretne in elegantno kolorirane. Višek vseh izdelkov iz lesa pa predstavlja v slavnostnem rondoju tega paviljona dva kipa akademskega kiparja Toneta Kralja, ki sta na velikih razstavah v Parizu in na Dunaju, vzbujala tako pozornost, da so jih reproducirale znamenite strokovne revije. Leva soha je Toneta Kralja slavni »Slepece«, desna pa znameniti »Judejev poljub«.

Ličen napraviljivek je ponos vsakega gospodarja, zato pa je na velesojmju vsak dan polno gledalcev okoli razstav naših prvovrstnih kolarjev, ki so res taki mojsri, da s svojimi najraznovrstnejšimi vozovi posekajo vse druge v državi.

Domači izum je praktičen knjigoveški stroj za prebijanje in druga dela, ki ga je izumil, sam konstruiral in tudi izdelal obrtni učitelj naše tehnične srednje šole gosp. Avgust Zupančič. Ogledite si stroj na zunanji strani paviljona »E«, kjer so tudi druge mase razveseljive razstave raznih obrtnikov, ki jim je razstavo omogočil Zavod za pospeševanje obrti.

Vlomilca sta streljala na zasledovalca

Zagorje, 10. septembra.

Včeraj je prebivalstvo Kotredške doline razburil drzen vlom, ki je bil okrog 10. izvršen pri posestniku Pircu Jožetu, bivšem županu na Rovih.

Ko so bili gospodar in drugi domači zaposleni nedaleč od doma, sta prišla iz nasprotni smeri dva fanta in skozi okno vdrila v hišo, kjer sta prebrakala vse omaro in postelje. Pri njunem delu ju je najbrž malo oviral otrok, ležeč v sibelki, na katerega sta nametala rasno obleko. Ko sta si nabrala plena, sta jo spet ubrala skozi okno na prosto.

Ta prisor je bil videl Pircov neeod in takoj obvestil domače o šudnih gostih. Vsi so hiteli domov, kjer so našli po sobi vse razmetano, otroka pa ni bilo videti nikjer, ker je obleka še sibelko zakrivala. Prav sadnji čas je bil, da so otroka rešili, sicer bi se bil zadušil. Ne da bi pregledali, kaj je bilo ukradeno, so se vai takoj napotili ne zasledovanje vlomilcev, ki sta hitela proti Čebinam. Kmalu so ju opazili, a zilkovca sta pričela streljati proti zasledovalcem. Eden imed njiju je rekel: »Takajle je teh par kovačev, ki vsa jih dobila«, in je vrget denar na tla. Pristavil je še: »Kdor bo to reč naznanil orožnikom, bo v dveh dneh ustreljen!« Nato sta jo urno ubrala proti Sv. Planjini.

Domači sin je pohitel s kolesom do orožnikov v Zagorje in jim ves dogodek opisal. Orožniške patrulje so šle nemudno na zasledovanje. O drznih vlomilcih so bile obveščene tudi vse orožniške postaje celjskega sreza. Doma je gospodar dognal, da sta mu zilkovca odnesla 500 Din in srebrno uro, njegovevemu sinu pa denarnico z večjo vsoto. Orožniki so dva sumljiva moška že prejeli, ker pa se je izkazalo, da nista prava, so ju spet izpustili.

Obnova zgodovinskega svetišča

Peč, 10. septembra

V Djakovici so začeli te dni graditi spominiko cerkev, v kateri bo urejena tudi grobnica naših vojnih žrtv v Melohiji in Albani. Pokroviteljstvo nad svetiliščem je prevzela Nj. Vel. kraljica Marija. V grobnico svetišča bodo prinesli kosti junakov, mučencov, ki so žrtvovali svoje življenje v albanških gorah in sotekah med umikom leta 1915 in v borbah v Melohiji.

V novo lepo svetilišče bodo vzdali ostanki starodavne in zgodovinsko znamenite cerkvice, ki jo je z največjim poštovanjem uredil v Djakovici arhabski kralj pod tujim jarmom. V dobi, ko so bile porušene tolike cerkve znamenitosti in ko so imeli malo niti misliti na kako obnavljanje, so Šribdomačini, ki jih je bilo takrat komaj za kakih 50 do 60 domačij v Djakovici, sklenili, da za vsako ceno zgradijo svoje svetilišče. Ker ni bilo mogoče niti misliti na hišo, ki bi bila višja od drugih, kaj šele na pravo cerkev z visokim svornikom, so kupili navadno hišo, katero so ponovi na skrivaj preurejevali v svetilišče. Ko so s notranjo ureditvijo bili gotovi, so premišljevali, kako bi se dalo urediti, da se ne bi iz hiše silalo prepevanje cerkvenih pesmi. V svidove so vzdali lončene cevi in po trudopolnem delu so hišo tako uredili, da se iz nje ni silalo ničesar. Turški oblatniki niso niti vedeli, da je na videz navadna valka hiša arabsko svetilišče. To so vedeli samo nekateri Ar. nauti, prijatelji Šrbov, ki pa so molčali.

Tudi zvon te skrite cerkve, ki je še obranjen, ima zanimivo zgodovino. Ko so se 1875 Grki epopadli s Turki, so se bojov ude-

Vojne delegacije Male antante na Oplencu

Topola, 10. septembra. p. Vojne delegacije držav Male antante, ki so sodelovale pri vojaških tekmah, so se danes poklonile na grobu kralja Aleksandra na Oplencu, kjer so položile krasen venec. Na povratku z Oplenca so se vse delegacije poklonile tudi na grobu Neznanega junaka na Avali.

Bolgarski škofi v Dečanih in Peči

Dečane, 10. septembra. AA. Delegati bolgarske pravoslavne cerkve z metropolitom štefanom na čelu so ostali danes ves dan v Dečanih in si ogledali samostan. Zvečer so nato s avtomobilom odpeljali v Peč, odkoder bodo odšli v Bitolj.

Angleški in nemški turisti v Jugoslaviji

Beograd, 10. septembra. AA. Iz Londona je napovedan prihod petih skupin angleških izletnikov v našo državo. Vse bo prišlo okoli 200 Angležev, ki si bodo ogledali naše primorje, nato pa se odpeljali preko Sarajeva v Beograd, odkoder se bodo vrnili v Anglijo.

S skupino nemških gospodarstvenikov, ki se bodo ustavili za nekaj dni v naši državi, da stopijo v stike z našimi gospodarskimi krogi, bo prišlo tudi okoli 100 izletnikov.

„Spomenik svobode“ v Djakovici

Djakovica, 10. septembra. AA. Dopoldne so v Djakovici svečano položili temeljni kamen za grobnico »Spomenika svobode«. Ta bram gradi odbor pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Posvetitvi so prisostvovali ban zetske banovine Peter Ivanšević, odposlanec Nj. Vel. kralja podpolkovnik Nikola Stojanović ter odposlanci vojnega ministrstva in poveljnika tretje armije.

Iz državne službe

Beograd, 10. septembra. p. Po službeni potrebi je premeščen kancliser Slavko Jeranič od sreskega sodišča na Vrhniki k sreskemu sodišču v Zužemberku. — Z odlokom prometnega ministra je imenovan za uradnika 9. skupine pri železniški direkciji v Ljubljani uradniški pripravnik Jože Leše, uradniški pripravnik Anton Kmet pa za pomočnika vlakovodjo.

Konec stavke v zagrebških mestnih podjetjih

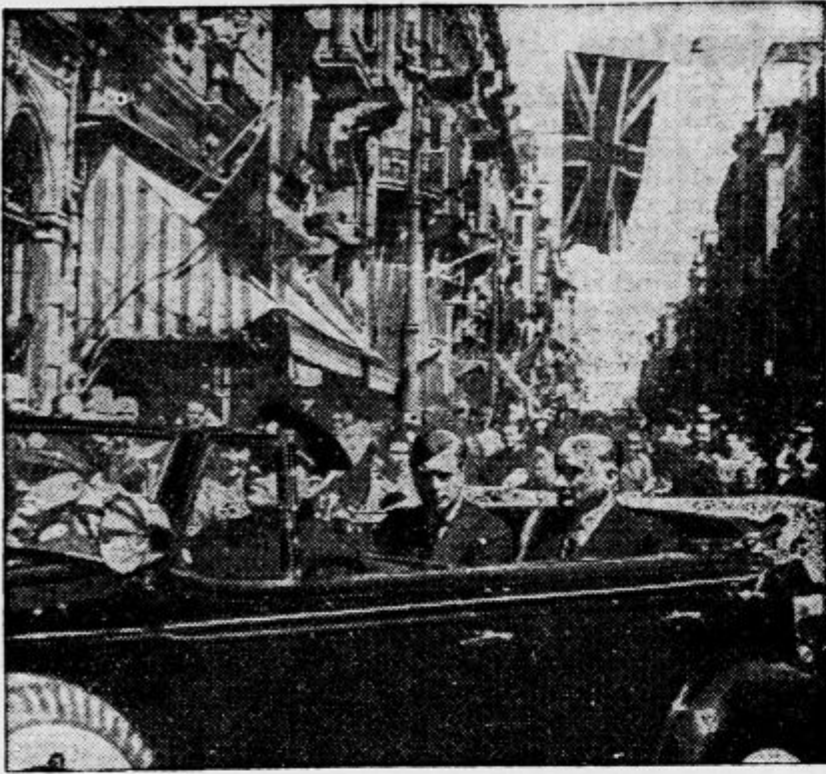
Zagreb, 10. septembra. o. Danes je bila končno likvidirana stavka delavcev mestnih podjetij, ki je trajala nad 14 dni. Mestna občina je včeraj ponudila stavkojucim delavcem 10 odstotno zvišanje medz z zagotovitvijo minimalne mezde po 30 Din. Delavstvo je na snočnjem zborovanju to ponudbo sprejelo in se je danes vrnilo na delo. Pogajanja o nekaterih drugih zahtevah se še nadaljujejo.

Iz Julijske Krajine

V Trstu je pretekli ponedeljek umrl magistr. Franjo Sila, župnik pri Sv. Ivanu. Dosegel je visoko starost in je bil sprito svoje dobrotljivosti in značajnosti zelo priljubljen po vsem okraju. V sredo dopoldne se je vršil pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudstva.

Ob zaključku manevrov. Poročali smo že o povratku vojskavidskega in tržaškega armijskega zbora z vojnih vaj ob meji v Trst in Gorico. Povsod so fašisti posebnim oddelkom priredili posebne sprejeme. Kakor poročajo listi, se je tudi v Kobardu spet koncentrirala alpinska divizija »Julia«, ki je sestavljena iz 8 in 9. in 12. planinskega polka, 3. planinskega topniškega polka in kompanije inženjerjev čet. V Idrijo se je vrnil 11. bataljon 1. pešpolka, v Pulo 74. pešpolk in 12. polk bersaljerjev, v Postojno 24. pešpolk in več baterij gorskega topništva, v C

Edvard VIII. in Kemal Atatürk

Mladí angleški kralj in turški državni prezident se peljeta skozi Carigrad

Fantastično veleletalo

V dolžino bo merilo 115, v širino 170 m; tehtalo bo 1522 ton ter bo imelo prostora za 500 potnikov in še za velik tovor

Inženir Kleinhaus, tehnični vodja Douglas Aircraft Company v Los Angelesu, ki je doslej zgradil za svojo družbo že več tipov najhitrejših trgovskih letal, je pravkar dovršil načrt za pravo pravcato veleletalo. Načrt se zdi na prvi pogled fantastičen, toda ima realno podlago.

Gre za letalo, ki naj bi tehtalo 1522 ton ter bi merilo v dolžino 115, v širino pa 170 metrov. Aeroplan bo gnalo več skupin motorjev, ki bodo proizvajali skupno 200.000 konjskih sil. Takšno letalo bo seveda po-

trebovalo tudi mnogo osebja. Predvidena je posadka 100 moških, ki bodo skrbeli za prevoz 500 potnikov. Poleg tega bo lahko na letalu še 170 ton tovora in 30 ton prtljage. Brzelo bo s hitrostjo 450 km na uro ter bo absolviralo vožnjo iz Amerike v Evropo v višini 3500 metrov v dvanajstih urah. Izračunali so, da bi zgraditev takšnega veleletala stala 300 milijonov frankov. Za nas je to ogromna številka, toda čeprav se zdi na prvi pogled fantastičen, pišejo ameriški listi, da bo le nekega dne realiziran...

Spomin na Nürnberg

V spomin na letošnji kongres nar. socialistične stranke v Nemčiji so izdali posebno plaketo katere posnetek vidimo na sliki

Če ne veš — zdaj izveš

Francoski pokrajinski slikar Corot je narisal 600 slik, v Ameriki pa so nedavno našli 6000 »zajamčeno pristnih« Corotovih slik.

Za 1 kg žebel je treba 11 tisoč žebelic. Najbolj vroče telo v svetovni je Aldebaran, nekakšno sonce, samo mnogo večje od našega sonca, kajti sonce ima temperaturo 6000 stopinj, Aldebaran pa izžareva vročino 80.000 stopinj.

V Nihu živi več vrst rib nego v katerikoli drugi reki na svetu. Našli so doslej okrog 8000 različnih primerkov.

V ameriškem narodnem parku v Montani je 526 večjih in manjših jezer ter 56 gor-skih vršacev med 3000 in 4500 m višine.

Kitajski jezik govori 453 milijonov ljudi. Izračunali so, da bi moglo živeti na zemlji še osem milijard ljudi — če bi umeeli racionalno izrabiti njeno površino.

Bel medved je približno trikrat težji od leva.

Za steklenico šampanjca porabijo sok iz treh grozdov.

Zdrav človek, ki opravlja težko delo, je v ponedeljek, po nedeljskem počitku, dva kg težji kakor v soboto, ko je zapustil delo.

Sladkorja ne pridobivajo samo iz trsa in pese, ampak iz kakšnih 200 rastlin.

Strojica proti letalom

V okolici San Sebastian se pripravljajo vojaki proti napadom iz zraka

Imovita nevesta

Princesa Julijana, bodoča kraljica Holandije, ki se je te dni zaročila z nemškim princem Bernhardom Lippe-Biesterfeldom, je bila že davno pred svojo zaročbo znana kot ena najbogatejših nevest na evropskem kontinentu. Njena dota bo veličanska, kajti renta, ki jo prejema njena mati, kraljica Viljemina, od svojega premoženja, je ogromna in znaša letno nad četrt milijarde Din. Civilna lista, ki jo država daje vladarici na razpolago, ni pri tem vračunana.

Zenin holandske prestolonaslednice je doslej živel pri svojem bratu v zelo skromnih razmerah. Absolvirala je juridične študije in se najraje bavi s športom. Posebno navdušen je za avtomobilizem, pa tudi fotomaterstvo mu nudi mnogo razvedrila.

Francija zmagovita v zraku

Francoski pilot Mihael Detroyat si je zadnje dni priboril v Ameriki Greevejevo in Thompsonovo nagrado. Zadnja znaša 20 tisoč dolarjev, vsekako malo v primeri s ceno, katero stane njegovo letalo. Za to konstrukcijo je bila treba odšteti milijon dolarjev

Slap kralja Edvarda VIII.

V Britski Gujani so odkrili nov slap, ki so ga imenovali po kralju Edvardu VIII. Odkrila ga je ekspedicija, ki jo je poslala newyorška zoološka družba v te kraje.

Po okupaciji Iruna

Vojaki uporniških generalov na straži pred neporušeno hišo

Manevri ruske vojske

Vojaki skačejo s padali iz letal za hrbtom sovražnika

Londonski listi poročajo, da so se začeli te dni na 50 km dolgi fronti pri Minstu na rusko-poljski meji jesenski manevri ruske vojske. Te vežbe so po obsegu največje izza svetovne vojne. Udeležuje se jih 100 tisoč pešcev, cel armadni zbor konjenice, več sto tankov in oklopnih avtomobilov ter 500 bombarderjev.

Najinteresnejši prizor pri manevrih je bil odskok 2000 vojakov s padali. Vsak odskakovalec je bil oborožen s strojno karabinko. Vojaki so odskočili iz 250 letal za hrbtom sovražne čete. Pristali so v zamegljenem ozemlju, kjer so za hrbtom sovražnika posegli v borbo. Podpirali so jih pri tem motorizirani poljski topovi in lahki tanki, ki so jih letala takisto spustila na zemljo. Pri vaji s padali se ni ponesrečil niti eden odskakovalec.

Manevre je vodil vojni minister Vorosilov v spremstvu maršala Budjenija. Udeležila se jih je češkoslovaška vojaška delegacija pod vodstvom divizijskega generala Luzeja, angleško odposlanstvo pod vodstvom generalnega majorja Wawela, francosko vojaško delegacijo pa je vodil namestnik šefa generalnega štaba, general Schweissguth.

Kačji fakir v letalu

Grozoten doživljaj holandskega pilota v Indiji

Grozoten doživljaj je imel nedavno neki Holanec, ki je vozil v svojem aeroplanu Indijo iz Bombaja v Kalkuto.

Potnik je bil zaklinjač kač, ki je imel s seboj krasno pisano kačo velikanko. Holanec je opazoval Indijca na ulici pri neki predstavi in ga je povabil s seboj. Indijec je sedel s podvitimi nogami na preprogi ter izvajal glasbilo godbo, po kateri je kača plesala. Ko je videl Holandca ter je izvedel od njega, da potuje z letalom v Kalkuto, ga je prosil, naj ga vzame s seboj. Holanec je privolil.

Letalo se je dvignilo z zemlje in tedaj se je začelo. Indijca je omamila množica vtisov ali pa mu je presedalo gnanje letala — poslalo mu je slabo. Holanec pa je bil zaradi nemirnega vremena tako zaposlen z aeroplanom, da ni utegnil ozreti se po sopotniku za hrbtom. Nenadoma je začutil nekaj mrzlega in slinastega na svojem vratu. V nepopisno grozo se je

Veteran Mont Blanca

V Chamonixu je umrl pred kratkim francoski alpinist Henri Brulle, imenovan »veteran Mont Blanca«. Pred kakšnimi petdesetimi leti se je pokojnik proslavil s celovrstno pionirskih plezalnih tur v Pirenejih. Potem se je zaljubil v Mont Blanc, katerega je obiskal vsako leto najmanj enkrat. Še letos v avgustu, ko mu je bilo že 82 let, se je povzpel na temo Mont Blanca. Toda bilo je zelo mrzlo in zgodilo se je, da so mu zmrzle noge. Vrhu tega ga je tura tako utrudila, da so ga morali prenesti v bolnico, kjer je zdaj umrl.

Botvinik odlikovan

Centralna eksekutiva sovjetske Unije je podelila Miši Botviniku, sozmagovalcu na mednarodnem turnirju v Nottinghamu, posebno odlikovanje za uspehe na šahovskem polju.

Letalo, s katerim je ženska premagala Atlantik

Prvi posnetek letala mrs. Beryl Markhamove, ki je napravil čudovito dolgo pot, preden je priromal v javnost. Slika letala, ki se je ob pristanku na ameriških tleh zarilo v močvirsko blato na otoku Cap Breton na Novi Škotski, je romalo najprej z letalom v New York, od tam so jo brezlično poslali v London, iz Londona pa z letalom v Pariz. Šele iz Pariza so jo razširili po vsem svetu

Besanconska ura

Čudo svoje vrste s 27 številčnicami, ki kažejo tisoč zanimivosti

Besancon, središče urarske industrije, se lahko ponaša, da ima najbolj komplicirano in najbolj dragoceno uro na svetu.

Ura kaže poleg običajnega časa na 27 številčnicah naslednje stvari: natančni čas v 16 različnih krajih sveta, dolžino vsakega dneva in noči, dan v tednu, dan v letu, letni čas, znamenja na nebu, čas sončnega vzhoda in zahoda, stanje sonca ter premikanje planetov. Kazalci ob strani ure kažejo francoska pristanišča ter čas oseke in plime. Na čelni številnici je videti dvanajst apostolov, ki udarjajo na zvonec ob dolo-

čenih presledkih. Ura ima na vrhu figuro Krista. Opoldne se odpre nekakšna votlina, Kristus stopi ven, straža rimskih vojakov pa izgine. Ob treh popoldne se Kristus vrne v votlino, na njegovo mesto stopi zopet straža.

Ura je že stara. Izdelali so jo l. 1857, na pobudo kardinala Mathieuja. V višino meri skoro 6 m, v širino 2,50 m, globoka je cel meter. Ta ura ne stoji na glavnem trgu, marveč v besanconski katedrali, kjer je gotovo najdragocenejši predmet. Ogleda si jo vsak tujec, ki obišče Besancon.

Smrt znamenitega kirurga

V Londonu je umrl znani kirurg lord Moynihan v 70. letu starosti. Rodom je bil z Malte, študiral je v Leedsu, Londonu in Berlinu, deloval pa je kot primarij v Leedsu od l. 1912 do 1927 ter je bil ves ta čas tudi profesor na omdotni univerzi, kjer je predaval klinično kirurgijo. Moynihan je bil specialist za trebušne operacije ter je v tej stroki užival mednarodno sloves. Napisal je niz del o boleznih želodca, trebušne slinavke in žolčnega mehurja. Velike zaslugе si je ekel s proučevanjem oteklina v dvanajstniku. Medicinska veda je izgubila z Moynihanom velikega praktika in raziskovalca.

Nesrečna vožnja

V Dunquerque je te dni prispel angleški parnik »Sea Number« iz Dakarja. Od tega kraja do Madeire je ladja izgubila polovico svoje posadke. Pri odhodu iz Dakarja je bilo na parniku 24 pomorščakov. Do Madeire jih je umrlo sedem, nadaljnjih pet so jih morali izkrcati in oddati v bolnišnico. Sumijo, da so mornarje opikale strupene žuželke, kajti voda in hrana sta bili, kakor je ugotovil pregled strokovne komisije, popolnoma čisti.

Bik usmrtil žensko

V Lincu je služila pri nekem kmetu 36-letna Marija Kurzova. Pomagala je pri gospodinjstvu in tudi pri živini. Te dni je ušel iz hleva bik, katerega je hotela odgnati nazaj k jaskin in ga privezati, da ne bo ogrožal sosedov. Zival pa se je besno zapodila v žensko, jo nataknila na roge ter jo naposled tako pomandrala, da je umrla v bolnišnici. Pokojnica zapušta sedem otrok.

Težka odločitev

Francoski min. predsednik Leon Blum se nahaja v jako težkem položaju. Levičarji pritiskajo nanj, naj stopi odločno na stran španske vlade v Madridu, on pa se brani in pravi, da je nevtralen stališče, ki ga zavzema njegova vlada, edino pravilno

Most med Pero in Galato

Oba evropska dela Carigrada, Pero in Galato, bodo v kratkem zvezali s posebnim mostom, ki bo meril v dolžino 400 m, v širino pa 25 m. Most bo železen in se bo vrtel, tako da bodo ladje imele vedno prost prehod. Stroški za most so preračunani na poldrug milijon turških funtov. Predmetno napravo bodo dobavljale nemške tvrdke.

Kelnaričeva drama v Pragi

Te dni je popravil praško kanalizacijo v globini 6 m pod zemljo 50letni delavec Hajnik iz Smichova. Med njegovim delom so se nenadoma udre plasti zemlje nad njim in ga zasule. Navzlic temu, da so takoj pozvali gasilce k reševanju, ki so poletni Hajnika na prosto eno uro po nesreči, je bil revež mrtev.

A NEKDOTA

Oskar Wilde je srečal na sprehodu v kaznilnici v Readingu svojega krojača. Oba sta bila v zadregi. Slednji je pisatelj prekinil tesnobo molčanja z vzklikom: »Zares nisam vedel, da sva oba naročila obleko pri istem krojaču.« Pri tem je s prstom pokazal na svojo obleko — za kaznjence.

VSAK DAN ENA

Frizer: »Da, da, te električne naprave za sušenje las so naravnost genialna iznajdba...« (Dansk Familie Blad)

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

Silasa Zane je bilo pri prvi sovražnikovi salvi zadelo; svinčenka mu je bila oprasnila glavo in zapustila rano, ki ga je hudo bolela. Zdej je bil v skrbi rokah Mrs. Zanova, ki je s svojo dobrotljivo spretnostjo neutrudno obvezovala ranilce. V vsem tem grozovitem bojem hrup, odbana od rezkega tuljenja divjakov, od grmenja topa na strehi, od pokanja pušk in žvižganja svinčenk, sredi dušnega dima in smradu po smodniku, sredi mučnega pogleda na smrtno ranjene in mrliča, ni bila hrabra polkovnikova žena niti za trenutek izgubila poguma. Begala je od tega do onega, obvezovala rane, pomagala Lidiji in Betki pri vlivanju svinčenk, hrabrila moške in s svojim zgledom omogočala tistim ženam, ki jim je bila vojna na meji nekaj novega, da so ostale v tej strašni preizkušnji živcev mirne in močne.

Sullivan, ki je bil na strehi kladare, je prišel po lestevici, skoraj ne da bi se je dotikal. Kri mu je curčalo po golem komolcu in mu kapljalo od prstov.

»Martina so ustrelili,« je hripavo dejal. »Prav tisti Indijane, ki mi je odbil te prste. Podoba je, da prihajajo svinčenke odnekod z višine. Pošljite ogled-

69

duha, dognati moramo, kje se skriva prekleti rdečkožec.«

»Martin ustreli! Moj Bog, uboga njegova žena! Ali je mrtev?« je vzkliknil Silas.

»Ne še. Bennet ga prinese dol. Náte, obvezite mi roko, da mi ne postane top prespolzek.«

Wetzel je hodil od strelnice do strelnice. Njegovi strašni zmagoslavni kriki so preglušili ves hrup. Zdelo se je, kakor da bi bil začaran, zakaj niti ena svinčenka ga še ni bila obrnila. Silas mu je povedal, kakšno novico je bil prinesel Sullivan. Lovce se je vzel po lestevici, se takoj spet vrnil in strelke k zahodni steni kladare. Tam je pokleknil pred strelnico in porinil dolgo, črno cev svoje puške skozi njo. Silas in Sullivan sta prišla za njim in pogledala tja, kamor je kazala njegova puška; merila je na košati vrh visokega jagnjeda, ki je stal na griču, zahodno od trdnjave. Čez nekaj trenutkov je puhnil iz gostega vejevja majhen oblček dima, in tisti mah je počila tudi Wetzelova puška. V listju jagnjeda se je nekaj krčevito zganilo, veje so se zamašale in zavihrale, in že je priletelo izmed njih temno telo, treščilo na skalno strmino in se jelo kotiliti v globčino, dokler ni izginilo izpred oči. Lovčev nenaravni krik se je razlegel po hiši.

»Bog nebeški, ta človek je nor,« je vzkliknil Sullivan in zastrmel Wetzelu v pošastno obličje.

»Ne, ne,« je Silas odvrnil. »Takšno navado ima.«

Tisti mah je Bennetova velikanska postava napadla predor v stropu in prišla po lestevici nizdol;

v naročju je držal medlo telo mladega moža. Ko je prišel do znojne lestvice, je položil svoje breme na tla in pomignil Mrs. Zanova. Tisti, ki so stali blizu, so videli, da je bil ranjenec Will Martin in da je še živ; a nobenega dvoma ni bilo, da so mu bile ure sešete. Obraz mu je bil svinčenosiv, oči so se mu svetlo in stekleno bleščale. Alisa, njegova žena, je padla pred njim na kolena in nežno vzela Willovo pobošeno glavo na krilo. Nobena beseda ni mogla opisati muke na njenem obrazu, ko se je ozrla v Mrs. Zanova; bilo je kakor nema prošnja neizrekajljiva molitev za upanje. Mrs. Zanova se je žalostno lotila svojega posla; a njene spretnosti tu ni bilo več potreba. Alfred Clarke, ki je bil dobil ukaz, naj zavzame na strehi kladare Martinovo mesto, je v nemem sočutju za trenutek obstal. Ko je videl v razgaljenih prsih luknjico, iz katere je v strahotnem curku drla kri, se je zdrznil in krenil dalje. Betty je vzdignila oči od svojega dela in se nato odvrnila, čuteč, da jo lovi omedlevica. Neme ustnice so ji treple kakor v molitvi.

Alisa je ostala z umirajočim možem sama. Nežno si je položila njegovo glavo ob prsi, nagnila obraz k njemu in ga poljubila na mrzle, otrple ustnice. Vse stare, lučbe milovalne besede mu je mrmrala na uho, ki mu je sluh počasi odmiral. Spoznal jo je še, ker je slabotno ganil z roko, da bi ji jo položil okrog vratu. Smehljaj mu je osvetlil lice; nato je vzela svoj plen. Z divjimi, široko odprtimi očmi si je Alisa pritisnila roke na sence in se počasi vzravala.

»O Bog! O Bog!« je vzkliknila.

In Bog je uslišal njeno molitev. V presledku med bojem, nemara da je bila samo sekunda, se je mahoma začel smrtonosni žvižg svinčence, ki je priletela skozi neko strelnico. Žvižg se je končal z mehkim, zoprnim tleskom. V tistem hipu je Alisa vzkliknila in padla na tla. Silas Zane jo je našel mrtvo zraven moža, z rokami tesno ovitimi okoli njegovega trupla. Vzel je odejo, jo vrnil na oba mrliča in nadehal svoj utrudljivi obhod od branika do branika.

Nenehno streljanje iz hiše polkovnika Zane je oblegovalce zelo jezilo in nadlegovalo. Za Indijance je bilo silno težko, za Angleže pa kar nemogoče, da bi se dovolj približali polkovnikovi hiši in oddali strel, ki bi pogodil. Polkovnik Zane in njegovi ljudje so imeli ugodnost višje postojanke. Mimo tega so imeli vsak po štiri puške in so porabili sleherni trenutek, da so jih znova nabijali; zato so lahko obsipali sovražne vrste s smrtonosnim ognjem in zbužali dojem mnogo večje številčne moči, kakor so jo v resnici imeli.

Ko se je zmracilo, je tudi streljanje utihnilo, in Indijanci so se umaknili na grič ob reki, kmalu nato so njihovi taborni ognji pogasili, in vse je bilo temno in tiho. Minili sta dve uri. Oblaki, ki so od kraja zatemnevali mesec, so se na srečo nekoliko pretrgali, in svetloba je bila ravno dovoljna, da so imeli opazovalci razgled po najbližji okolici.

Kulturni pregled

Pri založniku češke „Jugoslovenske knjižnice“

Spálená ulica v Prahi je ulica knjig: vrsta lepih knjigarn in antikvariatov zaustavlja s svojimi prenapolnjenimi izloženimi knjižnicami mimogredečega knjigoljuba. Kadar koli sem bil sam zšel v to ulico, vedno sem zavoljo knjigarniških oken spremenil program za bližnje ure; nič mi prijetnejšega, kakor takole razgledovanje po širokih obzorjih, ki jih odpirajo knjige, ti čarobni ključ v svet resnice in sanj.

V Spálené ulici ima svojo obsežne, lani prenovljene prostore založba L. Mazáček, ki je izdala letošnjo pomlad serijo desetih prevodov iz obeh jugoslovenskih jezikov. Stori-la je smelo založniško dejanje, ki pri nas nima primere; resno se bojim, da je še dolgo ne bo imelo, kajti vzajemnost s Českoslovaško je z naše strani le preprosto na zaostali stopnji besednice in načrtov, ki ključno ostajajo na papirju. Deset Mazáčekovih knjig iz literature, ki je Čehom blizu po srcu, a daleč po znanju in atraktivni moči, se je na mah pojavilo na knjižnem trgu in zahtevalo uvaževanja med kopici-ni svežih prevodov iz zapadnih slovstev.

Prodaja te serije žal ni taka, kakor so jo pričakovali optimisti iz kroga českoslovo-jugoslov. lige, ki je skupaj z založbo Ma-záček uresničila velikopotezni naskok naše li-terature na češki knjižni trg. Knjige pa se vendar prodajajo počasi, a stalno. Moralni uspeh naših pisateljev je razveseljiv. Ne-kateri kritiki, vajeni samo knjig iz zapad-nih in skandinavskih slovstev, pa iz ru-kega in kvečjemu še poljskega, so bili spremenjeni v vero, da tudi na slovenskem jugu poganja močna duhovna kultura. Iz-med slovenskih pisateljev je dobil zlasti Vladimir Levstik odlično zadovoljenje na zo-prne in krivične domače napade zaradi »Dejanja«.

Nadaljnja usoda »Jihoslovenské knihovne« še se negotova. Upajmo pa, da je pogum-nemu založniku ostala prvotna dobra volja in da ustegejo tudi drugi naši pisatelji vi-deti svoja izbrana dela v lepo opremljenih zvezkih Mazáčkove izdaje.

Založba L. Mazáček je med praskimi za-ložništvimi pomembna tudi zaradi tega, ker izdaja poleg čeških slovanske knjige in do-bro urejani slovaški literarni mesečnik Elán (urednik je pesnik in kritik Jan Smrek). Mi še nismo prišli tako daleč, da bi kdo v Beogradu izdajal tudi slovenske knjige; prej bodo v Ljubljani izdajali srbo-hrvatske, kakor pričuje na pr. pravkar iz-šla pesniška zbirka M. Križev. Čehi so v razumevanju slovanskega kulturnega proble-ma tako daleč, da praski češki založnik iz-daja slovanske leposlovne in znanstvene spi-se, ki sodijo med najlepše slovanske knjiž-ne izdaje sploh. V prostorih Mazáčkovega založništva je tudi posebna, tako zvana »Elánova« dvorana, kjer večkrat razstav-ljajo slovaški slikarji in grafiki.

Obiskal sem letos poleti to podjetno in za propagando jugoslov. literature zasluž-no založništvo. Urednik založbe g. A. B. Kohout ima krasno, reprezentativno delav-nico (vsa večja praska založništva imajo svoje »redakcije« in lektorje). A. B. Ko-hout je lani zbudil pozornost s svojo po-vestjo »Červnový mrak«, ki s prodornim realizmom, tankočutno psihologijo in kar z medicinskim poznanjem stvarne opisuje no-tranjo dramo človeka, ki se je okužil s kapavico. Je to povest, ki bi jo težko uvr-stili med romane ali novele, še manj seveda med zdravstvene poljuden knjige, čeprav ima nekoliko tega in nekoliko onega; je kljub sodobni jezikoslovno in psihološko iz-tanjšani obliki pravi model stare naturalis-tične povesti, ki jo karakterizira znanstve-na podlaga. Toda Kohout gre dalje: ne opa-zuje samo, marveč tudi postavlja v nevsi-ljivimi sredstvi moralno tendenco, ki je zaprta v sam zadržaj povesti. Pravkar obravnava podoben motiv: psihologijo člo-veka, ki se okuži z luesom. Knjiga bi imela iziti že to jesen.

G. A. B. Kohout je sodeloval pri izdaji desetih zvezkov »Jihoslov. knihovne«. Raz-kazal mi je številne izdaje Mazáčkove založ-be. Največja so »Tvučové dejiny« (Tvorci zgodovine). Doslej so izšle štiri debele knji-ge leksikalnega formata. Je to češka izda-ja Rođenove, tudi pri nas znane zbirke zgodovinskih esejev »Menschen, die Ge-schichte machen« — prevod, toda kako iz-popolnjen! V nemški izdaji so slovanske osebnosti pomikanjivo zastopane ali ten-denciozno prikazane. Češko založništvo so

ni zadovoljilo z udobno možnostjo, da nem-sko izdajo prevede in kvečjemu opili kakš-no ost. Vzamimo v roke samo četrti knji-go, ki obravnava dobo od francoske revo-lucije dalje. Nič manj kakor 45 člankov te izdaje je izvirnih. Tako je na pr. Goyo ob-delal češki poznavalec Španije, bivši mad-ridski poslanik prof. Kybal, Goetheja niso prepustili Nemcu, marveč ga je odlično pri-kazal češki poznavalec in prevajalec, univ.-prof. dr. Otokar Fischer. Karadordjo Pe-trovića je obdelal beograjski zgodovinar prof. Vlad. Čorović, takisto Iljo Garašani-na. Milosa Obrenovića slika univ. profeso-rica Milada Paulova in Strossmayerja za-grebški univ. prof. dr. Šišić. Jelačića pote-mee ruske veje hrvatskih Jelačićev univ.-profesor dr. Aleksije Jelačić iz Skop-lja. Tudi Slovenci smo zastopani v tej monumentalni češki izdaji svetovno po-membne zgodovinske zbirke. Dr. Oton Ber-kopec, ki je Mazáčkovo založbo opozoril na nas, je prispeval dva odlična življenjepi-sna medaljona: o Prešernu in o Francu Lev-stiku. Prešernu je tu posvečenih 7 strani — toliko kot Napoleonu! Dr. Berkopec je v uvodu zgodneco orisal slovensko zgo-dovino pri v tej zvezi opozoril tudi na Trubarjevo delo. Prešernu mu ni velik samo kot pesnik, marveč tudi zato, ker je ustvaril slovenski kulturni program in po-litično idejo. V Levstikovem delu vidi poleg Prešerna največji vzpon slovenskega »duha« v 19. stoletju. Prizadevemu piscu smo lahko hvaležni, da je tudi naše vodil-ne može uvrstil v mogočno zbirko življe-njepisnih esejev iz svetovne zgodovine. Ma-záček »Tvučové dejiny« so krasno natis-njeni, ilustrirani in vezani: nemško izdajo prekašajo po obsegu in opremlj.

Izmed ostalih Mazáčekovih knjig naj ome-nim dve slovaški. Obe sta izšli v zbirki »Osvetová knjižnica«, ki jo je praski češki založnik ustanovil Slovacom. Prva je Do-broslava Chrobáka »Rukovat dejiny sloven-ske literature«, čije druga izpopolnjena izda-ja je izšla letošnje poletje. Tak priročnik o do-mači literaturi bi že zdavnaj potrebovali tudi Slovenci. Chrobáková knjiga vsebuje v prvem delu idejni pregled slovanske knji-ževnosti, razdeljen po posameznih periodah od najzgodnejše dobe do najnovjših poja-vov in imen. Vsako posamezno periodo označuje pisec z najkarakterističnejšimi znaki in navaja njene predstavitelje. Peri-odizacija je tale: Praganska in cirilometod-ska doba, gospodstvo srednjeveške latin-sčine, husitizem, reformacija, prosvetljenost, romantizem, realizem, popravratno slovstvo. Leksikalni del tega zelo pripravnega in uporabnega priročnika obsega kratke živ-ljenjepise in bibliografske podatke o po-sameznih pisateljih, pesnikih, kritikih, čas-nikarjih in znanstvenikih.

Nadaljnja knjiga, ki nas zanima, je zbor-nik »Riša velkomoravská«, ki ga je uredil mladi slovaški jezikoslovec dr. Ján Stani-slav. Okrog 20 znanstvenikov nas tu se-znanja s problemi velkomoravske države. Častno kolo otvarja Skultetjjeva razprava o vladarju panonskih Slovencev Pribini. Gre za zgodovino dobe, ko so se Slovenci že neposredno stikali s Slovaki. Med sode-lavci zbornika so dr. M. Murko, dr. Milko Kos in dr. Franc Ramovš.

Založnik češke »Jugoslovenske knjižni-ce« je eden tistih čeških založnikov, ki iz-vršujejo s kvalitetnimi knjigami najrealnej-ši in najkoristnejši del slovanskega kulturne-ga programa v duhu Kollárjevih načel, postavljenih že pred 100 leti (1836).

— o.

France Bevk v angleščini

V 43. zvezku »The Slavonic Review« (ju-lij 1936) je izšel angleški prevod enodejan-ke Franceta Bevka »V globlinje«. Bevkovo voljno igro, ki je dobila v angleščini naslov »In the Depths«, je prevedel urednik »S. D. Z. News« v Clevelandu, prizadevni pri-jatelj slovenske književnosti Anthony J. Klančar. Čigar osebnost in delo smo pred dobrim letom obširneje prikazali v »Jutru«. G. Klančar je Bevkovo enodejanko prevedel s sodelovanjem g. Florence Noyes, žene prof. slavistike na kalifornijski univerzi, ki je prevedla še več ruskih in praskih umo-rovov.

Enodejanka »V globlinje« je prvo Bevkovo delo, ki je prevedeno v angleščino. Prevod je tem pomembnejši, ker je izšel v »Slavo-nic Review«, najodličnejši angleški reviji za vprašanje slovanstva in evropskega vzho-da. Kakor smo v »Jutru« že zabeležili, je v

tej reviji izšel lani Klančarjev prevod ne-katerih črtic Ivana Cankarja.

G. Klančar se bo letos v decembru ude-ležil zborovanja »Modern Language Asso-ciation of America«, ki se sestane v Rich-mondu (Virginia). Tu bo imel v slovaški sekciji družbe predavanja o Walteru Scottu v slovenski literaturi. — G. Klančar poroča

S P O R T

Prvi tekmeč SK Ljubljane

Je beograjska Jugoslavija. Zrebo je bil naše-mu moštvu toliko naklonjen, da mu je do-ložil prvo tekmo doma; obenem pa jo to-naklonjenost takoj poravnal s tem, da je našemu moštvu takoj v prvem terminu do-ložil trenutno morda najboljšo moštvo v državi.

Kajti beograjska Jugoslavija je sedaj v odlični formi. Nedavno je porazila svojega večnega lokalnega rivala s 4:0 kar je toli-ko pomembnejše, ker je v zadnjih letih v vsakem srečanju ostal Bek zmagovit. Sledi-li so uspehi v inozemstvu, in prvi vrsti op-l na Dunaju, kjer je Jugoslavija prvega dne sleer zgubila proti Admiru 4:5, toda ta poraz je sama dunajska kritika zabeležila kot neerečno naključje. To je v vsem obsegu potrdil popoln uspeh beograjskega moštva naslednjega dne, ko je sredi Dunaja pora-zilo znameniti Rapid s 3:1. Dunajska po-ročila o obeh tekmah so bila polna hvala o visoki kvaliteti jugoslovenskega nogome-ta, čes, da so gostje z juga Dunajčanom de-monstrirali klasičen dunajski nogomet ligan z južnjaškim temperamentom.

Grafika : Reka

Po sklepu podsavezne skupščine je pr-venstveno tekmovalje LNP spremenjeno tako, da bo v ljubljanskem okrožju v bodo-če tekmoval tudi zmagovalec kvalifikacijs-ke tekme med drugo- in tretje plasirani-m klubom v Ljubljani. Ta dva kluba sta Grafika in Reka, ki sta že v marsikaterem nastopu pokazala mnogo zmožnosti in tudi lepe uspehe.

Po formi moštev je torej pričakovati, da bosta tekmi, ki jih je treba zaradi pomanj-kanja terminov odigrati v dveh dnevih za-poredoma, — to soboto in nedeljo — nu-dili največ upogleda v sposobnost obeh enajstoric. To pot obema moštvoma ne bo šlo le za pokale, temveč za mnogo važnej-ši cilj, to je za vstop v podsavezno ligo. V teh tekmah bodo torej gledalci lahko videli mnogo zanimivega in napetega nogome-ta.

Prva tekma bo jutri popoldne ob 16.30. na igrišču Hermesa, revanšna pa v nedeljo ob 10. na igrišču Reke.

Službene objave LNP

(2. seja p. o. dne 9. septembra)

Sporod prvenstvenih tekem 12. in 13. t. m.: V Ljubljani, 12. t. m. igrišče Hermesa ob 16.30 Grafika - Reka, službojuči Fajn, oba kluba po 5 rediteljev. — V Ljubljani, 13. t. m. igrišče Primorja, začetek določil JNS Ljubljana - Jugoslavija, s predtekmom, službojuči Logar, nadzor nad blaženo Ma-lorh, rediteljstvo Ljubljana; igrišče Reke, ob 10. Reka - Grafika, službojuči Brekvar, oba kluba po 10 rediteljev. — V Trbovljah, igrišče Amaterja, ob 16.30 Amater - Brat-svo, službojuči Kuhar, rediteljstvo DASK in Retje. — Prijateljska tekma 13. t. m. Olimp - Svoboda; naknadno Radovljica - Slovan 8. t. m.

Verifikacije igralcev: S pravico nastopa 19. septembra: za Ptuj Krupan Ivan; za Jugoslavijo Šoštr Stanislav, Svetel Karol; za Slovana Fatur Stanislav, Mohar Anton, Asejev Vladimir, Tomažič Franc, Kartič Rajko, Drašler Valentin, Smole Alojzij; za Korotan-Lj. Božič Branko. — S pravico nastopa 9. decembra 1936 in 9. marca 1937: za Slavijo-Lj. Košmerlj Josip; za Svobodo-Lj. Derenda Vladimir. — Zavrneta se verifikaciji Guzaja Alojzija in Arzenška Josipa za Zagorje, ker nista predloženi s predpisanimi prijavnici. — Vezeta se po 8. III. spl. prav. JNS Derenda Vla-dimir za Svobodo-Lj. do 14. septembra t. l. in Košmerlj Josip za Slavijo-Lj. do 14. sek-tembra t. l. — Poziva se Hermesa, da v roku treh dni po objavi dostavi svozi izkaz-nici Derenda Vladimirja in Košmerlja Ju-sipa z odjavama. — S. O. se preda s Ca-mernik, ker ni dostavil poročila o tekmi Slovan - Hermesa t. t. m.

V nekaj vrstah

Državna prvenstvena tekma SK Ljublja-na-Hašk je bila po dogovoru med kluboma odgodena od 20. septembra na 4. oktobra. Hašk je namreč za konec prihodnjega ted-na zaključil turnejo po Švici in prošil, naj bi mu Ljubljana šla na roke ter pristala na odgoditve prvenstvene tekme. Ker je Ha-ška nedavno zadela huda nesreča, da mu

Sledili so potem še uspehi moštva v tek-movanju v jugoslovenskem pokalu, kjer se je moštvo plasiralo v finale. V Beogradu so »rdeči« slavili zmago nad Hajdukom, ki je trenutno tudi v stadiju regeneracije, s 3:0, povratno tekmo v Splitu so sicer zgu-bili z 1:3, toda kdo zmaguje na vročih splitskih tleh? Tudi v tej tekmi je morala kritika brez pridržka priznati superiornost beograjskega moštva kljub porazu.

Torej s temi gadi bodo morali naši igralci svojo prvo tekmo za ligaške pike. Naši so še pred kratkim igrali z isto dunajsko Ad-miro, proti kateri je Jugoslavija na Dunaju igrala s tolikim uspehom. Ne tvegamo prav ničesar, če trdimo, da je danes Jugo-slavija po kakovosti na isti nogi z Admiro. V nedeljo bomo tedaj mogli gledati skoro nekako reprizo srečanja z Admiro, ki je ostalo pri našem občinstvu v najboljšem spominu. Samo da se bodo morali naši bo-riti še s težkocami in trdotami, ki so zna-čilne za prvenstvena srečanja, in z isto du-najsko šolo, ki je še začinjena s tempera-mentom naših južnih bratov. Vsekakor bo to velika tekma!

je zgorela tribuna in ves sportni inventar, ter se mu sedaj nudi priložnost, da si bo morda iz Švice prinesel kak groš, vodstvo SK Ljubljane ni moglo odkloniti njegove prošnje. Pri vsem tem pa je še zelo verjet-no, da bo Hašk na povratku iz Švice od-igral z Ljubljano prijateljsko tekmo med tednom.

Na praznik je bil v Splitu zaključen pla-valni dvoboj med Triestino in plavalnim vrhomom Jadranom s porazom (76 : 84) naših plavalcev. Tudi drugi dan je moral Ja-dran nastopiti precej oslavljen in je zase-del prva mesta samo na 100 m prosto s Se-njanovcem in v stafeti 4 X 50 m prosto za ženske. Značilno je, da nekateri listi meni-jo, da bi se bil dal za neugodni Jadranov poraz preprečiti iz nekaj več razumevanja ljubljanskega plavalnega podsaveza. To pa že, to!

Medklubske kolesarske dirke SK Vrhni-ke bodo, kakor smo že poročali, to nede-deljo. Dirkači bodo vozili v treh skupinah in bodo v vsaki skupini nagradjena prva tri odn. štiri mesta. Po prijavah sodeč bo ude-ležba na tej dirki, ki bo ena največjih na Notranjskem in za katero je poklonjena cela vrsta krasnih pokalov in daril, imela rekordno udeležbo.

Službeno iz S. O. Seja dne 10. 9. 1936. — Odbor se konstituiral tako: Predsednik Lukežič, tajnik Macoratti, odborniki Ca-mernik, Mrdjen, Škerlj. — Pozivajo se kandidati za stranske sodnike gg. Gartner Ladislav, Zaleteč Janko, Batič Viktor, Kor-bar Franc, Kos Hinko, Cimperman, Kobal Viktor in Trtnik Ciril, da se zgledajo danes ob 20. v pisarni LNP v Beethovnovi ulici 9. — Ss. Vesnaver se poziva, da v roku 8 dni pošlje podatke in sliko, ker bo sicer črtan iz seznama sodnikov. — Pozivajo se vsi sodniki, da predložijo najpozneje do 13. t. m. prošnje za izsvetloje od sojenja v smis-tu pravilnika. — Seja s. o. bodo vsak čet-tek ob 14. Izredne seja pa bodo vsakokrat objavljene v službenih objavah. Prihodnja seja bo v ponedeljek, 14. t. m. ob 18.30 v pods. pisarni, na katero se vabijo ss.: Jordan, Dorčec in Erlich. — Delegirajo se k teknam: Reka - Grafika v soboto Camernik (sporazum), v nedeljo Vrhovnik (sp.) - V Trbovljah Amater - Bratstvo Dorčec, Ljubljana - Jugoslavija stranska sodnika: Vrhovnik in Stiglič, predtekmata : Kos.

SK Ljubljana. Juniorji igrajo v nedeljo dopoldne s Korotanom. Postava moštva za glavno tekmo in predtekmata je razvidna na oknu v tajništvu.

SK Jadran. Drevi ob 20. sestanek vseh igralcev in članov pri M. Šokliću. Važno zaradi prven. tekmovalja!

SK Svoboda. Danes ob 19. strogo obve-zen članski sestanek v Delavski zbornici. I. moštvo igra v nedeljo v Celju. Obvezno tudi za vse juniorje radi nedeljske tekne, sprejmejo se tudi novi posebno letniki 1919 do 1922. Ob 20. seja odbora.

Naročniki ponedeljskega

»Jutra« prejema revijo »Življenje in svet« zastoj.

Kasaške dirke v Ljutomeru

Ljutomer, 10. septembra.

Letošnje jesenske kasaške dirke na dirka-lišču pri Ljutomeru so bile pod vplivom slabega vremena in se tako prvi dan 6. septembra niso moge vsrčiti, drugi dan pa so bile vendar dobro obiskane. Dirke so pri-sostvovali za banko upravo referent za konjerski oddelek g. ing. Oblak, veteri-narski nadsvetnik g. dr. Voble, upravnik banovinske železnice g. Hvasta, sreski na-čelnik g. dr. Farčnik, narodni poslanec g. Lukačič, predsednik Konjerskega društva g. Petovar. Med gosti smo opazili tudi g. Dragiso Stefanovića, industrijca iz Beo-grada kot člana Dunavskega kola jahačev v Beogradu. Dirke so se izvršile v redu pod vodstvom predsednika Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru g. vet. nadsvetnika Skofa in so bili rezultati naslednji:

1. Dirka zadruge za rejo žrebet. Eno-vprezna dirka za dveletne konje, vzgojene v Jugoslaviji.

I. Nervus vitae, Slavič Alojzij, Banovec 1400 2.47 1.59; II. Lelko, Košnik Franc, Pri-stava 1400 3.01 2.09; III. Nikita, Galunder Franc, Veržej 1400 3.02 2.10; IV. Princeza, Slavič Ludvik, Grabe 1400 3.03 2.11; V. Pe-run, Slavič Josip, Bunčani 1400 3.04 2.12; VI. Palestina Slavič Janko, Vučja vas 1400 3.08 2.20.

2. Dirka dravske banovine. (Handicap.) Eno-vprezna dirka za 3-12 letne konje, vzgo-jene v Jugoslaviji, ki se niso zmagali. Te-melj 1.55.

I. Lord, Vaupotič Jakob, Lukavec 2100 2.55 1.52; II. Kadet, Bunderl Ivan, Veržej 2100 4.05 1.52; III. Jasna, Kerenčič Anton, Pesnica 2270 4.07 1.49; IV. Gora, Cimperman Franc, Babinec 2100 4.09 1.58; V. Pero, Babič Franc, G. Krapje 2100 4.10 1.59; VI. Dorčec, Duh Blaž, Grabe 2100 4.11 1.59.5.

3. Dirka ministrstva poljedelstva. (Handi-cap.) Eno-vprezna dirka za 3-12 letne ko-nje, vzgojene v Jugoslaviji, ki so že zma-gali. Temelj 1.44.

I. Pelikan, Slavič Josip, Bunčani 2189 3.41 1.41; II. Oculi, Potr Hinko, Tezno 2220 3.42 1.40; III. Peter Pilot, Slavič Ludvik, Grabe 2280 3.43 1.34; IV. Orika, Razlag Vekoslav, Sitarovec 2100 3.45 1.47; V. Nevenka, Slavič Alojzij, Banovec 2220 3.46; VI. Uskica, Sla-vič Josip, Bunčani 2260 3.47; VII. Nina, Slavič Alojzij, Banovec 2220 4.; VIII. Le-pa, Košnik Franc, Pristava 2100 4.08.

4. Dirka »Tolažini handicap«. Eno-vprez-na dirka za 3-12 letne konje, ki so ta dan dirkali, a niso dosegli nobene nagrade. Me-hanični handicap.

I. Gora, Cimperman Franc, Babinec 2140 4.01 1.53; II. Pero, Babič Franc, G. Krapje 2120 4.08 1.57; III. Dorčec, Duh Blaž, Grabe 2120 4.19 2.01.

5. Spominska dirka Rajha Jožka. Dvo-vprezna dirka za 3-12 letne konje, ki so ta dan startali.

I. Krka—Lorč, Bežan A. Vaupotič J. 2640 5.27 2.03; II. Pelikan Uskica, Slavič J. 2940 5.32 1.53; III. Nina—Nevenka, Sla-vič A. 2030 5.37 1.51; IV. Oculi—Jasna, Potr—Kerenčič 2810 5.45 3.03; V. Poka—Frikis, Heric F. 2760 6.11 2.14.4.

Pri dirkah so zlasti zbudili pozornost dveletniki, ki so se zlasti odlikovali po raz-meroma hitrem času, pravilnem hodu in le-pih postavah, kar ponovno priča o odličnem stanju domače ljutomerske reje amerikan-skih kasačev. Na tej prireditvi moremo Lju-tomerskemu kolu jahačev in vozačev samo čestitati.

Iz življenja na deželi

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Vodnika-va družba bo tudi letos izdala štiri lepe knjige za 20 Din, ki jo naj čimprej plačajo člani pri poverljivosti. Vsak dosedanj član naj pridobi še po enega člana. Poverjenik je pri nas učitelj G. Golar. — Preteklo nede-ljo je nastal požar pri g. Vrbnjaku v Stari vasi. Zgorel je skedenj. Domači ga-silci so ogenj omejili. — Sokol je na dostoj-nen način proslavil rojstni dan Nj. Vel. kralja v Hanžekovičevi gostilni. — Ajdova pasišča, ki delajo skrb pri domačin in tujim čebelarjem, si je pretekli teden ogledala komisija, ki so jo sestavljali zastopnik ban-ske uprave g. Okorn, zastopnik društva g. Babnik in zastopnik domačih čebelarjev g. Belec. Določila so se stojišča v posameznih pasiščih. Upamo, da je s tem urejeno vse in da bodo izostali vsi nadaljnji prepri.

Radijska patrulja — Roman o slikah.

78.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Sam je s Patom presenetil vojvodo in Ambroža, ki sta bila na prvi mah skoraj otrpla. Takoj pa sta se znašla. Pograbila sta vsak svojega dečka in naperila revolverje na detektiva.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oziroma, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivskega pomočnika

majnega, sprejme takoj K. Hesi, podružnica, Medvedova 22, Ljubljana VII. 21847-4.

Kamnosečka industrija

Vodnik, Ljubljana sprejme takoj dobre kamnoseke, brusarje in omenjarje. 21842-1.

Pletilje iščem

za »flamšajno«, s pravico obrti (samske). Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21829-1.

Kuharico

za restavracijo, izvršeno moč, srednjih let, sprejemom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21813-1.

Kuharico

za malo restavracijo, znana in zmogljiva kuharica, ne prestopa, sprejem takoj. Ponudbe na podružnici Jutra Maribor pod »Dobra kuharica«. 21806-1.

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 5 Din, za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Kdo potrebuje

spretnega, mladega prodajalca? Piše naj pod šifro »Manufaktura, moda, konfekcija« na ogl. odd. Jutra. 21838-2.

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za šolsko deco

nudi največjo izbiro primernih oblačil. P. I. GORICAR Ljubljana, Sv. Petra c. 29 in sicer: Otroške hubertine in vseh velikosti od Din 135 do 240; ključaljice od 25 do 75; stajerske hlače in suknjice, fantovsko perilo, pletene jopice, nogavice itd. po najnižjih cenah. 21475-6.

Holandske

cvetne gomolje hijacin, tulipanov, narcis, krokusov itd. nudi Sever & Komp., Ljubljana. Zahtevajte cenik! 21904-6.

G. Th. Rothman:

Gospod Kozamurnik gre na letovanje

9

Nu, lepšega maščevanja si ne bi bil mogel izmisliti! Mladina je takoj pozabila gospoda Kozamurnika in planila drug drugemu v lase, češ, čigav bo konj. Bitka je še divjala, ko je stopil gospod Kozamurnik k okencu železnice bla. gajne in rekel: »Dve v Močeradovo, prosim!« Uradnik mu je podal vozovnico.

10

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaje za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno uskarstvo a. a. kot uskarstvo Franc Jezeršek. — Za tiskarstvo del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Pisalni in računski stroji

bodo prodani na sodni dražbi v soboto ob 4. pop. pri A.B.C. Medvedova 8. 21839-6.

2 pločevinasti reklamni tabli

230 X 150, 230 X 120, poceni prodaja Sever, Marjini trg 2. 21842-6.

Lep velik oleander

rdeče cvetoč, ugodno napredaj v Ljubljani. Strelška ulica št. 8. 21841-6.

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dalmatinske

smokve za jelo, okusne, letošnje nudi po Din 5 kg Sever & Komp. Ljubljana. 21805-33.

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Različno pohištvo

in dobrem stanju, ugodno napredaj v Ciglerjevi ulici št. 15, Moste. Interesenti vabljani. 21841-12.

Knjige

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šolske knjige

dobro ohranjene, za V. razred realne gimnazije, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21900-8.

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilne stroje

prodajam po zelo ugodni ceni od št. 4 do št. 12, v sicer: 29 in 30 do 100 cm. — Stroji so bili malo časa v obratu ter so isti v najboljšem stanju. — Anton Savnik, Skofja Loka. 21732-29.

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa in šivalni stroji

najboljši nemški fabrikat, najboljši poceni, dobite samo v Novi trgovini, Tyrševa 36. 21733-11.

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kovčeg-gramofon

kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Gramofon«. 21816-7.

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zlato

kupujem po zvišanih cenah. F. Čuden, Prešernova ul. 1. 220-36.

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge

vrstnostne papirje kupim v prodaja najbolje. Al. Planinšek, ag. bančnih kredit postov. Ljubljana, Beethovnova ul. 14/1. 214-16.

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3 legitimacijske slike

Vas stanejo 10 dinarjev. — Leica film Pavlovič, Poljanska 12. 21649-30.

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

takoj oddam. Sp. Šiška, Gasilska c. 25. 21822-19.

Delavnico

veliko, svetlo in suho, za mirno in čisto obrt, oddam. Smartinska c. 10. 21921-19.

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vila z vrtom

v Ljubljani, ugodno napredaj. Polzevede v trgovini Zarman, Ob Ljubljani 21. 21845-20.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

Glavno zastopstvo vodeče nemške radio-tovarne,

ki je tudi v slovenskih krogih radio-odjemalcev dobro vpeljana in uživa najboljši sloves, sprejme spretne

krajevne zastopnike in akviziterje,

ki zamorejo v tej stroki dokazati uspešno delavnost pri razpečevanju in ki imajo po možnosti za to prodajo potrebno strokovno sposobnost. Ponudbe s curriculum vitae pod »Serioš 10/A-22« na ogl. odd. Jutra.

Zanesite se!

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

OLLÄ GUM. 11

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

alično, velika predoba — oddam takoj ali kasneje. Mesni trg 11/1. 21848-21.

Enosob. stanovanje

oddam mirni stranki 1. oktobra. Lepodvorska 3. 21833-21.

Dvosob. stanovanje

lepo, kabinet, kopalnica, priključni in vrt, odda — Schwenker, Majka Jugovičev — ob 4. (nove ulice desno Linhartove c. pri Ljubljani). 21823-21.

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Komfortno stanovanje

3-4 sob., v bližini glavne pošte, isčem za takojšnjo vsetitev. Ponudbe na restavraciji »Zvezde«, Kongresni trg 1. 21820-21a.

Dijake sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijaka ali dijakinja

sprejem v popolno oskrbo v bližini gimnazije na Poljanski cesti. Cena zmerena, nadzorstvo strogo. Naslov v vseh posl. Jutra. 21277-22.

Dijaka nižješolca

sprejem k sinu osmošolcu. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh posl. Jutra. 21834-22.

Dijaka

sprejem v popolno dobro oskrbo v sredini mesta. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 218-9-22.

Dijakinjo

nižješolko, sprejme uradniška družina v svo oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21812-23.

Dijaka

sprejem na hrano in stanovanje po zelo nizki ceni. Gerbičeva 5/1. 21824-22.

2 dijaka (inji)

sprejem v dobro oskrbo. Pred Skofijo 21/III., levo. 21825-23.

Dijaka

sprejem v svo oskrbo — pomoč pri učenju, nemška konverzacija. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21826-22.

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesečno sobo

separiran vhod, oddam v Knafljevi ulici 13/II. 20950-23.

Opremljeno sobo

lepo in zračno, oddam solonemu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 21778-23.

Opremljeno sobo

v mestu, oddam 15. t. m. gospodu za 250, s postrežbo in razsvetljavo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21844-23.

Soba

za obiskovalce Grada (center) 2 Sch. z jatrkom. — Bauer, Graz, Rathhausgasse 5/1. 21877-23.

Sobico

s posebnim vzhodom in jatrkom, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21835-23.

Soba

opremljeno, svetlo in zračno, s posebnim vzhodom — oddam. Smartinska c. 10. 21822-23.

Lepo solčno sobo

souparaba kopalnice, prost vhod, oddam v centru. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21810-23.

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospod

v drž. službi, zeli znanja za mlado gospodino iz Maribora ali Celja. Prednost brezposelnim, inteligentnim, močnim in velike postave. Dopolne s polnim naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Obilna in simpatična«. 21847.

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Preklic

Podpisani nisem plačnik za dolgoročno, ki jih dela moja žena Hedviga roj. Segal ali kakorkoli na moj račun. — Andrej Skot, pregl. in kontrola. Planina pri Reku. 21801-31.

Stavbni material

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamot, mavec, cevi, beli cement se kupi najceneje pri

„MATERIAL“

LJUBLJANA, Tyrševa 36, tel. 27-16

Kdor oglašuje — ta napreduje!

MARTA LEVEC

Pogreb blagopokojne se bo vršil v petek, dne 11. septembra 1936 ob 5. uri popoldne izpred mrtvašnice Vidovdanska cesta 9, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 10. septembra 1936.

ZALUJOČI SORODNIKI.

Petek, 11. septembra

Ljubljana 12: Po naših logih in gajih (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Skladbe Alberta Ketelbeya (radio orkester). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Ante Starčević in anekdota Bone (Krešimir Kovačič iz Zagreba). — 19.50: Vesele klavirne točke (plošče). — 20.10: Ženska ura: Gobe II del (dr. Ljudevit Kušar). — 20.30: Večer opernih fantazij, igra radio orkester. — 22 Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Akademski pevski kvintet (plošče). — 22.30: Angleske plošče. — Beograd 17: Pesmi, plošče in pevski kvartet. — 19.50: Orkestralna glasba. — 20.50: Narodne pesmi — 21: Prenos iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb 20: Pevski koncert. — 20.30: Skladbe za čelo. — 21: Petje, mandoline in kitare. — 22.15: Plesna muzika. — Praga 19.20: Orkestralni in pevski koncert. — 20.25: Zvočna igra. — 21: Simfonični koncert. — 22.20: Plošče. — Varšava 19: Glasba in recitacije. — 21: Simfonični koncert. — 22.15: Schumann: O ženski ljubezni in življenju. — 23: Plošče. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16.05: Plošče. — 17: Pevski koncert. — 17.55: Prenos Wagnerjeve opere »Somrak bogov«. — 23.40: Valčki minulih časov. — Berlin 19: Koncert. — 22.40: Nemški plesi. — München 19: Prenos iz Berlina. — Stuttgart 19: Prenos iz Berlina. — 23: Nočni koncert. —

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!